

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΙΕ'

ΣΑΒΒΑΤΟΝ 16 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1936

ΑΡΙΘ. 1-2

Η "ΕΚΚΛΗΣΙΑ", ΕΙΣ ΤΟ ΙΕ' ΕΤΟΣ

Διὰ τοῦ παρόντος φύλλου ἡ «Ἐκκλησία» εἰσέρχεται εἰς τὸ ΙΕ' ἔτος τῆς ἐκδόσεως αὐτῆς. Εἰσηγήσει τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου, ἰδρυθεῖσα ἐν ἔτει 1923 ὑπὸ τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὡς «Ἐπίσημον Δελτίον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος», ἐπλήρωσεν εὐθύς ἀμέσως μέγα κενόν. Διότι μόνη ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἐκ πασῶν τῶν Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν ἐστερεῖτο ἰδίου δημοσιογραφικοῦ ὀργάνου μετὰ αἰῶνά που ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως αὐτῆς. Κατὰ τὴν Συνοδικὴν Ἐγκύκλιον ἐπὶ τῇ ἐκδόσει τῆς «Ἐκκλησίας», «τὸ ἐπίσημον τοῦτο ὄργανον τῆς Ἐκκλησίας σκοπεῖ νὰ ἐκδηλοῖ καὶ ἀναπαριστᾷ τὴν ὄλην ἐν τῇ ἡμετέρᾳ Αὐτοκεφάλῳ Ἐκκλησίᾳ κίνησιν τῆς τε κεντρικῆς διοικήσεως αὐτῆς καὶ τῶν ἐπὶ μέρους Ἱερῶν Μητροπόλεων, νὰ δημοσιεύῃ πᾶν ἐπίσημον ἔγγραφον σχέσιν ἔχον πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν, νὰ διερμηνεύῃ τὰ γνῶμας αὐτῆς ἐπὶ τῶν ἐκάστοτε ἀναφερομένων ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων, ταῦτο χρόνως δὲ νὰ καθίσταται φορεὺς ὑγαινουσῆς κατὰ Χριστὸν διδασκαλίας, ἵνα ἀπὸ τῶν σελίδων αὐτῆς, ὡς ἀπὸ ἄμβωνος ἱεροῦ, ὁ ὀρθόδοξος ἑλληνικὸς Κληρὸς καὶ λαὸς ἐνωτίζηται τὴν γνῶσιν τὴν ἀληθῆ, στηρίζεται ἐν τῇ εὐσεβείᾳ καὶ τῇ πατροπαράδοτῳ αὐτοῦ πίστει, παρακολουθῇ δὲ ἅμα τὴν καθόλου ἠθικοθρησκευτικὴν καὶ ἐκκλησιαστικὴν κίνησιν».

Τὸ πρόγραμμα τοῦτο ἐτήρησε πιστῶς ἡ «Ἐκκλησία». Εἰς τοὺς δέκα καὶ τέσσαρας μέχρη τοῦδε ἐκδοθέντας τόμους αὐτῆς συνεκεντρώθησαν πράξεις, ἀποφάσεις καὶ ἐγκύκλιοι τῆς Ἱεράς Συνόδου, νόμοι καὶ διατάγματα, σχέσιν ἔχοντα πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν, ἐπίσημα ἔγγραφα διάφορα, δικαστικαὶ πράξεις καὶ ἀποφάσεις, γνωμοδοτήσεις ἐπὶ διαφόρων ζητημάτων, ἄρθρα ἐποικοδομητικά, μελέται, ἀνα-

γραφὴ τῆς ἠθικοθρησκευτικῆς καὶ ἐκκλησιαστικῆς κινήσεως οὐ μόνον τῆς ἡμετέρας, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων Ἐκκλησιῶν ὀρθοδόξων καὶ ἑτεροδόξων. Τοιοῦτο πλούσιον εἰς περιεχόμενον πρόγραμμα τοῦ περιοδικοῦ προσέδωκεν εἰς αὐτὸ μέγα κῦρος, λίαν δ' εὐλόγως οὐ μόνον ἡμετέροι, ἀλλὰ καὶ ξένοι θεωροῦσιν αὐτὸ ὡς τὴν αὐθεντικωτέραν πηγὴν τῆς συγχρόνου ἐκκλησιαστικῆς καὶ θρησκευτικῆς ζωῆς.

Εἰσερχόμενον τὸ περιοδικὸν εἰς τὸ ΙΕ' ἔτος τῆς ἐκδόσεώς του θὰ συνεχίσῃ, διὰ τῆς εὐλογίας τοῦ οὐρανοῦ Πατρὸς τῶν φώτων, ἀπαρεγκλίτως τὴν κεχαραγμένην ἐπὸ τῆς ἰδρύσεώς του πορείαν. Εὐχῆς δὲ ἔργον εἶναι νὰ ὑποχρεωθῶσιν ὅπως λαμβάνωσιν αὐτὸ πάντες οἱ ἱεροὶ ναοί, ὅπως ἐνισχυθῇ τὸ συντακτικὸν αὐτοῦ προσωπικὸν καὶ αὐξηθῶσιν αἱ σελίδες αὐτοῦ.

ΕΓΓΡΑΦΟΝ

ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΑΙ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΑΝΤΙΚΑΝΟΝΙΚΩΝ ΚΛΗΡΙΚΩΝ

Αριθ. πρωτ. 37568

Ἐν Ἀθήναις τῇ 10ῃ Δεκεμβρίου 1936

Πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Δημοσίας Ἀσφαλείας.

Ἐπειδὴ πολλοὶ ἐκ τῶν Σεβασμιωτάτων Ἀρχιερέων τοῦ Βασιλείου ἐπληροφόρησαν ἡμῖν, ὅτι τὰ ἀστυνομικὰ ὄργανα ἀρνεῖνται αὐτοῖς τὴν ἐκ τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ Νόμου 5438 προβλεπομένην ἐνίσχυσιν διὰ τὴν ἀπέλασιν ἐκ τῶν περιφερειῶν τῶν ἀντικανονικῶς περιφερομένων κληρικῶν, χρησιμοποιοῦμένων ὑπὸ τῶν παλαιοημερολογιτῶν, ἀντιπροβάλλοντα τὸ ἐπ' ἀριθ. 29057 ἐ.ξ. ἔγγραφον τοῦ καθ' ἡμᾶς Ὑπουργείου, ὅπερ θεῶν ἰσχύον ἐπιπερὰ τὴν ἑκτοστὴ σαφῶς ἀποφασιστικῶς ἐπὶ τῆς Κυβερνήσεως κατεῦθναν ἐν ἀντιπαντός ὅτι ἀναγεται εἰς τὴν νόμιμον τάξιν, ἐν οἷς καὶ ὁ παλαιοημερολογισμὸς, ἔχουμεν τὴν τιμὴν νὰ παρακαλέσωμεν, ὅπως, εὐαρεστούμενοι, γνωρίσῃτε δι' ἐγκυκλίον πρὸς πάσας τὰς ὑφ' ἡμᾶς Ἀρχάς, ὅτι:

1) Ἀνακαλοῦμεν τὸ ἐπ' ἀριθ. 29057 ἐ.ξ. ἔγγραφον

τοῦ Ὑπουργείου ἡμῶν, ὅπερ καὶ ἄλλως εἶχε χαρακτηρησθέντα προσωρινότητος.

2) Τὸ ἄρθρον 15 τοῦ νόμου 5438 εἶναι ἐν πλήρει ἰσχύϊ διὰ πάσαν περίπτωσιν κληρικοῦ ἢ μοναχοῦ ἢ ρασοφόρου, μὴ ἐφωδιασμένου διὰ κανονικῶν ἐγγράφων τῶν οἰκείων ἐκκλησιαστικῶν ἀρχῶν καὶ μὴ ἔχοντος τὴν ὑπὸ τῶν ἱερῶν κανόνων ἀπαιτουμένην ἀδειαν τοῦ Κανονικοῦ Μητροπολίτου τῆς περιφερείας πρὸς ἱεροουργίαν. Οὗτοι δέον νὰ παλαιώνωνται εἰς τὸν τόπον τῆς προελεύσεώς των, ἀν δὲ πρόκειται περὶ καθηρημένων νὰ διώκωνται καὶ ποινικῶς ἐπὶ ἀντιποιήσει ἀξιώματος καὶ στολῆς.

3) Ναοί, ἀνεγειρόμενοι ἄνευ τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 63 τοῦ Νόμου 5439 ἀπαιτουμένης ἀδείας κλείονται μὲν καὶ σφραγίζονται ὑπὸ τῆς ἀστυνομίας, μὴ ἐπιτροπομένης τῆς λειτουργίας των ἐὰν ἢ ἀνέγερσις ἔχει συντελεσθῆ, παρεμποδίζεται δ' ἢ περαιτέρω συνέχισις αὐτῆς ἐὰν αὕτη εἶναι ἀσυντέλεστος ἢ κατεδαφίζονται ἐὰν πρόκειται περὶ μόλις ἀρξαμένης ἀνεγέρσεως.

Δέον νὰ καταστῇ συνειδητὴ εἰς πάντας τοὺς ὑπηκόους τοῦ Βασιλείου ὅτι ὑπάρχουσι Νόμοι πρὸς οὓς οἱ πάντες ὑπέχουσιν ὑποχρέωσιν σεβασμοῦ καὶ οὓς οὐδεὶς δύναται ἀτιμωρητὴ νὰ παραβαίῃ.

Τὰς ἐπὶ τοῦ προκειμένου σχετικὰς ὑμῶν ἐνεργείας εὐαρεστήθητε, παρακαλοῦμεν, ἀνακοινώσητε καὶ ἡμῖν.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Κ. ΓΕΩΡΓΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΙΣ

Ἄριθ. 464.

Τὸ Δικαστήριον τῶν ἐν Κερκύρα Πρωτοδικῶν

Συγκείμενον ἐκ τῶν δικαστῶν Θεοδοσίου Γαλανοῦ Προέδρου Εἰσηγητοῦ Μιχαῆλ Ἀγγελουπόλου καὶ Κωνσταντίνου Σύρρου.

Συνεδρίασαν δημοσίᾳ ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ του τὴν 13 Ὀκτωβρίου 1936 παρόντων τοῦ τε Εἰσαγγελέως δικηγόρου Μιλτιάδου Παχῆ (κωλ. τοῦ Εἰσαγγελέως καὶ τῶν ἀρμοδιωτέρων αὐτοῦ ἀναπληρωτῶν) καὶ τοῦ γραμματέως Β. Μιχαῆλ Κυπριώτη ἵνα δικάσῃ ἐπὶ τῆς ἐξῆς αἰτήσεως.

Τοῦ Θεοδώρου Τόμπρου τοῦ Νικολάου κατοίκου Εὐρωπούλων κατὰ Πρόεδρου τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Σωματείου Ἑλληνικῆς Θρησκευτικῆς Κοινότητος τῶν γνησίων Ὀρθοδόξων Χριστιανῶν Εὐρωπούλων Κερκύρας παρ' αὐτῶντος διὰ τοῦ πληρεξουσίου του δικηγόρου Δημ. Γάλα.

Ὁ ἄνω αἰτῶν ἀπηύθυνε πρὸς τὸ Δικαστήριον τοῦτο τὴν ἀπὸ 18 Σεπτεμβρίου 1936 αἰτήσιν τοῦ νομίμως κατατεθεισῶν καὶ ἀρραβωθῶν εἰς τὸ δελτίον τῶν προκειμένων ὑποθέσεων ὑπ' αὐτῆς ἀριθ. 27 καὶ διὰ τὸς ἐν αὐτῇ λόγους ἐξηγήσατο ν' ἀναγνωρισθῇ τὸ ὡς ἄνω σωματεῖον ὡς νομίμως κατατεθειμένον. Τῆς αἰτήσεως ταύτης ὁ Πρόεδρος διὰ τῆς ἀπὸ 18 Σεπτεμβρίου 1936 πράξεώς του ὥρισεν δικάσασθαι τὴν 29 Σεπτεμβρίου 1936 καθ' ἣν ἀνεβλήθη ἐκ

τοῦ πινακίου ἢ συζήτησις αὐτῆς διὰ σήμερον καθ' ἣν,

Μετὰ τὴν νόμιμον προδικασίαν,

Προκειμένης συζητήσεως

Ὁ Εἰσηγητὴς δικαστῆς ἀνέγνω τὴν ἐκθεσίν του.

Ὁ Πληρεξούσιος τοῦ αἰτούντος διὰ τῶν ἐγγράφων προτάσεών του ἐξηγήσατο τὴν παροχὴν τῆς αἰτήσεως.

Ἀκούσαν καὶ τοῦ Εἰσαγγελεύοντος ἀφεθέντος εἰς τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου,

Ἰδὼν τὴν δικογραφίαν,

Σκεφθὲν κατὰ τὸν νόμον,

Ἐπειδὴ οἱ ἀκολουθοῦντες τὸ Ἰουλιανὸν ἡμερολόγιον Ὀρθόδοξοι Χριστιανοί, πιστεύοντες ἀπαρσάλευτως εἰς τὰ δόγματα τῆς ἀνατολικῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας καὶ τηροῦντες τοὺς Ἱεροῦς Ἀποστολικούς καὶ Συνοδικούς κανόνας καὶ τὰς ἱεράς παραδόσεις, ἐξακολουθοῦσι νὰ ἀποτελῶσι μέρος τοῦ πληρώματος τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ νὰ ὑπάγονται εἰς τὴν δικαιοῦσαν τὴν Αὐτοκέφαλον Ἐκκλησίαν Ἀρχὴν, ὑποκείμενοι εἰς τὰς διατάξεις, αἵτινες διέπουν τὴν δικαιοδοσίαν αὐτῆς καὶ καθ' ἃς ἢ ἴδρυσις τῶν Ὀρθοδόξων Θρησκευτικῶν Συλλόγων ἢ Κοινοτήτων καὶ Ἱερῶν Ναῶν, ἀσχέτων καὶ ἀνεξαρτήτων τῆς δικαιοδοσίας τῆς ρηθείσης Ἐκκλησίας. Ἀρχῆς καὶ ἄνευ ἀδείας αὐτῆς, δὲν εἶναι συγκεχωρημένη ὑπὸ τῶν διασφαλιζόντων τὸ ἐνιαῖον τῆς Ἐκκλησίας Ἱερῶν Κανόνων, διότι ἢ ἴδρυσις τοιούτων Κοινοτήτων καὶ ἱερῶν ναῶν ἐπάγεται εἰς τὴν ἀναρχίαν ἐν τῇ ἐσωτερικῇ διοικήσει τῆς Ἐκκλησίας, ἐμβάλλει εἰς κίνδυνον κατατμήσεως τὴν Ἐκκλησίαν καὶ ταράσσει τὰς συνειδήσεις τοῦ Χριστιανικοῦ Πληρώματος. Διὰ τὸν αὐτὸν λόγον αἱ τοιαῦται θρησκευτικαὶ ὀργανώσεις δὲν δύναται νὰ προχειρισθῶσιν ἰδίαν ἱερατικὴν ἐξουσίαν, ἀπαιτοῦνται δὲ ἱερεῖς νομίμως χειροτονημένοι καὶ ὑποκείμενοι εἰς τοὺς Μητροπολίτας καὶ δι' αὐτῶν εἰς τὴν Ἀνωτάτην Ἐκκλησιαστικὴν Ἀρχὴν τῆς Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας.

Οἱ ἀποδεχόμενοι τὸ Ἰουλιανὸν ἡμερολόγιον Ὀρθόδοξοι Χριστιανοὶ ἀξιοῦσιν ἀπλῶς τὴν τέλει τῶν θρησκευτικῶν τελετῶν κατ' ἄλλην χρονολογικὴν τάξιν. Ἐφ' ὅσον ὅμως, ὡς προερρήθη, δὲν δίστανται δογματικῶς πρὸς τὴν Ἀνατολικὴν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν, οὔτε πρὸς τὰς θεσπισθείσας ὑπ' αὐτῆς ἱεράς τελετὰς καὶ ἱεροπραξίας, οὔτε εἰς τὸν ἐκκλησιαστικὸν καὶ λειτουργικὸν τύπον αὐτῶν, δὲν ἐκηρύχθησαν δὲ ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας σχισμαστικοί, ἀντίκειται ἀναμφισβητήτως εἰς τὴν δημοσίαν τάξιν καὶ τὴν ἠθικὴν ἢ ἴδρυσιν ἰδίων θρησκευτικῶν ὀργανώσεων καὶ ναῶν, ἐξ ὧν δημιουργοῦνται θρησκευτικαὶ διενέξεις εἰς τοὺς κόλπους τῆς ἀδιαίρετου δογματικῆς καὶ Ὀρθοδόξου ἀνατολικῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας καὶ διασπᾶται ἢ ψυχικὴ ἐνότης τοῦ ἔθνους, δι' ἃ καὶ βαρύντατα ἐτιμωρήθησαν ἱεράρχαι ἀποπειραθέντες νὰ σχηματίσωσιν ἐντὸς τῶν κόλπων τῆς ἐπικρατούσης κατὰ τὸ Σύνταγμα Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἰδίαν Ἐκκλησίαν καὶ νὰ χειροτονήσωσι παρανόμως ἰδίους ἱερεῖς. Σημειωτέον ὅτι εἰς ταῦτα δὲν ἀντίκειται τὸ ἄρθρ. 1 τοῦ Συντάγματος ὅπερ ἰσχύει νῦν,

ἀλλ' ἀντιθέτως τελεῖ ἐν πλήρει ἁρμονίᾳ. Διότι κατ' αὐτῶν ἀπαγορεύεται πᾶσα ἐπέμβασις κατὰ τῆς κρατούσης Θρησκείας, ἐκρίθη μάλιστα, ὅτι δὲν ἀντίκειται οὐδὲ ἡ διάταξις τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου τοῦ προϋσχύοντος Συντάγματος περὶ ἀπαραβιάστου τῆς ἐλευθερίας τῆς θρησκευτικῆς συνειδήσεως, ὡς ἀφορῶσα τὴν Θρησκείαν καὶ τὰ δόγματα αὐτῆς καὶ οὐχὶ καὶ τὰ τῆς διοικήσεως οἷον τυγχάνει τὸ τοῦ ἡμερολογίου τῶν ἑορτῶν (πρβλ. ΑΠ 222)934 Ἐφ—Ἐλ. Νόμ. Α' 471 καὶ ὑπ' αὐτὴν ἀγορ. Εἰσαγ. ΑΠ τὴν ὑπ' ἀριθ. 692)34 Πρωτ. Βόλου—τὸ ὑπ' ἀριθ. 2936 καὶ ἀπὸ 16 Σεπτεμβρίου 1934 ἔγγραφον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου πρὸς τὸ Ὑπ. Θρησκευμάτων ἐν τῷ Ἐπισήμῳ Δελτίῳ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος σελ. 369, τὴν ὑπ' ἀριθ. 35)933 Γνωμ. Ἄντει. Α. Π. ἐν Θεμ Μ. Δ. σ. 749 καὶ τὴν ἐν δικασ. Ε' σελ. 32 γνωμοδότη. Ἀνδρούτσου—Γιδοπούλου—Βιμβέτσου.

Ἐπειδὴ μετὰ ταῦτα προκύπτοντος ἐκ τοῦ περιεχομένου τοῦ Καταστατικοῦ τῆς αἰτούσης θρησκευτικῆς Κοινότητος τῶν γνησίων Ὁρθοδόξων χριστιανῶν Εὐρωπαϊκῶν, ὅτι τὰ μέλη τῆς Κοινότητος θὰ ἐκκλησιάζονται εἰς ἰδίους ναοὺς τῆς ἐκλογῆς τῆς διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ διὰ κληρικῶν κατὰ προτίμησιν ἐκ τῶν μελῶν τῆς Κοινότητος καὶ ὅτι κατὰ τὰ προεκτεθέντα ὅτι ὑπόκειται σκοπὸς ἀντικείμενος εἰς τὴν δημοσίαν τάξιν, ὡς δυνάμενος νὰ ἐπαναγάγῃ ἀνεπανόρθωτον ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ τῷ ἔθνει διχασμὸν σαλεύων καὶ τὸ πολιτικὸν ἔτι οἰκοδόμημα, ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις δέον ν' ἀπορριφθῇ.

Διὰ ταῦτα

Ἀποφασίζον ὀριστικῶς

Ἀπορρίπτει τὴν ὑπὸ κρίσιν αἴτησιν.

Ἐκρίθη καὶ ἀπεφασίσθη ἐν Κερκύρα τῇ 26 Ὀκτωβρίου 1936 καὶ ἐδημοσιεύθη τῇ 27 ἰδίου μηνὸς καὶ ἔτους.

Ὁ Πρόεδρος Ὁ Γραμματεὺς Β'

Θ. Γαλανὸς Μ. Κυπριώτης

Ἀκριβὲς ἀντίγραφον

Κέρκυρα 7 Δεκεμβρίου 1936

Ὁ Γραμματεὺς Γ'

(Τ. Σ.) Κ. Πυραῖνοῦ

ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΑΙ ΑΛΗΘΕΙΑΙ

Ἐπὶ τὸν τίτλον τοῦτον ἐπιχειροῦμεν νὰ ἀντλήσωμεν ἐκ τοῦ θησαυροῦ τῶν ἐν ταῖς Ἀποστολικαῖς Περικοπισαῖς ἀποτεθησαυρισμένων θρησκευτικῶν, ἠθικῶν καὶ κοινωνικῶν ἀληθειῶν καὶ νὰ παραθέσωμεν αὐτάς, καθ' ὅν καὶ τὰς Ἐδαγγελικὰς Ἀληθείας τρόπον, εἰς τοὺς ἀναγνώστας τῆς Ἐκκλησίας, πάνυ προφορῶς παρεχούσης τὴν φιλοξενίαν τῶν λιτῶν τούτων γραμμῶν. Οὕτω συμπληροῦμεν καὶ τὸ Κυριακοδόμιον τῶν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ κατὰ τὴν θείαν λειτουργίαν ἀναγνωσσομένων περικοπισῶν τῆς Καινῆς Διαθήκης. Εἴθε ἡ θεία χάρις νὰ ἐνσταλάξῃ εἰς τὰς εὐσεβεῖς τῶν ἀναγνωστῶν καρδίας διὰ μέσου τῶν ἀσθενῶν τούτων γραμμῶν τὴν δρόσον τοῦ οὐρανοῦ.

Ε.Ι.Κ.

2 Τιμοθ. 4, 5—8

Εἶπέ που πρὸς τὸν μαθητὴν αὐτοῦ Τιμόθεον ἀποτεινόμενος ὁ μακάριος τῶν ἐθνῶν Ἀπόστολος: «εἴ τις ἐπισκοπῆς ὀρέγεται, καλοῦ ἔργου ἐπιθυμεῖ». Ὑπεδήλου διὰ τοῦ χαρακτηρισμοῦ τούτου ὅτι δὲν εἶναι ἡ ἐπισκοπῆ ὄνομα τιμητικόν, τίτλος ἀξιώματος ἢ τιμῆς, ἀλλ' ὄνομα ἐνέχον τὴν ἐννοίαν ἐργασίας ἐντατικῆς, καὶ προϋποθέτον δρᾶσιν ἀκαταπόνητον ἐπ' ἀγαθῷ τῆς Ἐκκλησίας. Τὴν μόνην δρθὴν δὲ ταύτην ἀποφιν ἀνακοινῶν ὁ Ἀπόστολος πρὸς τὸν ἀγαπητὸν αὐτοῦ μαθητὴν καὶ πνευματικὸν ἀνάστημά του Τιμόθεον, Ἐπίσκοπον ἤδη ὄντα τῆς Ἐκκλησίας Ἐφέσου, ἀφίενει νὰ ἐννοηθῇ ὅτι οὐχὶ τὸ ἀξίωμα πρόκειται νὰ ἐπιθυμῇ ὁ ὀρεγόμενος ἐπισκοπῆς, ἀλλὰ τὴν ἐπ' ἀγαθῷ τῆς Ἐκκλησίας δρᾶσιν, νὰ ἀποβλέπῃ πρὸς αὐτὸ ὅχι ὡς πρὸς ὕψος τιμῆς, ἀλλ' ὡς πρὸς στάδιον διακονίας καὶ πόνων.

Ἐκ πείρας ἤδη θὰ εἶχε δοκιμάσει καὶ αὐτὸς ὁ Τιμόθεος, ἀλλὰ καὶ κατὰ χρέος πατρικὸν ὁ θεῖος Ἀπόστολος Παῦλος ἐπικαλεῖται τὴν προσοχὴν αὐτοῦ εἰς τὰς ἀντιεξοφτίας, εἰς τὰς τρικυμίας, εἰς τοὺς ποικίλους κινδύνους, τοὺς ὁποίους ἔμελλε νὰ συναντᾷ τὸ σκάφος τῆς Ἐκκλησίας. Καὶ ἀποτεινὴ πρὸς αὐτόν, ὅχι ἀπλῶς σύστασιν, ἀλλὰ πλέον ταύτης ἀπευθύνει ἔκκλησιν θεορμὴν νὰ δευχθῇ καλὸς κυβερνήτης κατὰ τοὺς κινδύνους τῆς Ἐκκλησίας. Εἰς τὰς τοιαύτας κρίσιμους περιστάσεις ἐν τῇ καθόλου πολιτείᾳ αὐτοῦ καὶ τῇ ὑπ' αὐτοῦ διαχειρίσει τῶν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων, ὁ καλὸς Ἐπίσκοπος θὰ σταθῇ νηφάλιος ἐν πᾶσι, διατηρῶν δηλαδὴ τὴν ψυχικὴν ἡσυχίαν, ἥτις θὰ εἶναι τὸ ἀποτελεσμα βαθείας πρὸς τὸν Μέγαν Κυβερνήτην τῆς Ἐκκλησίας πεποιθήσεως, τῆς ἐπ' αὐτοῦ τοῦ ἰδίου ἐπαγρυπνήσεως καὶ τῆς ἐν γένει φρονήσεως. Καὶ κρατῶν τὸ πηδάλιον τῆς Ἐκκλησίας θὰ εἶναι ἔτοιμος νὰ ὑποφέρῃ μετ' ἀντοχῆς πάθη καὶ πικρίας πολλάς, χωρὶς μ' ὅλα ταῦτα νὰ δειλιάσῃ ποτὲ νὰ «ποιῇ ἔργον εὐαγγελιστοῦ», καὶ νὰ ἐκκληροῖ ἐν γένει πιστῶς καὶ ἀκριβῶς, μέχρι τῶν ἐσχάτων λεπτομερειῶν, ὅσα ἡ «διακονία» αὐτοῦ ἐπιβάλλει. «Νῆφε ἐν πᾶτι, κακοπάθησον, ἔργον ποιήσον εὐαγγελιστοῦ, τὴν διακονίαν σου πληροφόρησον», εἶναι αἱ ἐμπειρικαί, θεόπνευστοι, ὑπέροχοι ὑποθήκαι τοῦ διδασκάλου Ἀποστόλου πρὸς τὸν μαθητὴν Ἐπίσκοπον, ἀποκτῶσαι ἀκόμη περισσοτέραν ἀξίαν καὶ κῆρος, καθ' ὅσον παρέχει αὐτὰς περὶ τὰ ἔσχατα τοῦ βίου του, ἐν προσήψει τοῦ θανάτου του, ἐν εἴδει διαθήκης. Ἀναμφιβόλως δέ, μόνον ἐπὶ τῇ βᾶσει τοιούτου ποιμαντορικοῦ βίου ἀνασκοπῶν τὸ παρελθόν του καὶ αὐτὸς ὁ μακάριος Παῦλος ἀτενίζει μετ' ἐμπιστοσύνης «πρὸς τὴν ἡμέραν ἐκείνην», «πρὸς τὸν δίκαιον κριτὴν», «πρὸς τὸν ἑσώσανον τῆς δικαιοσύνης», καὶ ἀντλεῖ τὴν παρηγορίαν νὰ λέγῃ «τὸν ἀγῶνα τὸν καλὸν ἠγωνίσαι, τὸν δρόμον τετέλεκα, τὴν πίστιν τετήρηκα».

Κ.

Ἐφεσ. 4, 7—13.

Εἰς πλείστας ὄσας περιστάσεις ὁ μακάριος Ἀπόστολος Παῦλος ἀγωνίζεται κυριολεκτικῶς νὰ διαφωτίσῃ ὅτε μὲν τοὺς Ἐφεσίους, ὅτε δὲ τοὺς Ῥωμαίους, ἄλλοτε τοὺς Κορινθίους, καὶ ἄλλοτε ἄλλους, καὶ δι

αὐτῶν ἀπαξάπαντας τοὺς χριστιανούς τοῦ μέλλοντος, ὅτι οἱ πάντες, πάντες οἱ πιστοὶ τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ μαθηταί, ἀποτελοῦμεν «ἐν σῶμα» με «ἐν πνεῦμα» ἐμψυχῶνον τὸ σῶμα τοῦτο, ὅτι οἱ πάντες ἕνα Κύριον ἔχομεν καὶ ἕνα καὶ μόνον Θεὸν ἔχομεν. Καὶ τὸ σῶμα τοῦτο δὲν εἶναι ἄλλο παρὰ αὐτὴ ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ. *Αὕτη ἄρα ἀποτελεῖ ὄργανισμὸν ἐνιαῖον, εὐρίσκοντα ἀντίστοιχον δεῖγμα τῆς ἐνότητος εἰς αὐτὸν τὸν ὄργανισμὸν τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος.*

Ἡ ἀποψις αὕτη τῆς Ἐκκλησίας πάντοτε καθοδηγεῖ εἰς τὰ διαβήματα αὐτοῦ τὸν Ἀπόστολον καὶ πάντοτε ἐμπνέει αὐτὸν ἐν τῇ ποιμαντικῇ του δράσει, διὸ καὶ δὲν παύει νὰ συνιστᾷ εἰς τοὺς πάντας νὰ καταβάλλωσι πᾶσαν προσπάθειαν ὅπως τηρῶσι «τὴν ἐνότητα τῆς πίστεως», «τὴν ἐνότητα τοῦ Πνεύματος ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης».

Ἄλλ' ἐν τῇ ἐκτελέσει τοῦ ἀποστολικοῦ αὐτοῦ ἔργου ἐδόθησαν εἰς αὐτὸν ὁδυνηραὶ εὐκαιρίαι νὰ διαπιστώσῃ μεταξὺ τῶν μελῶν διαφόρων ἐπὶ μέρους καὶ κατὰ τόπους Ἐκκλησιῶν, ὑπ' αὐτοῦ τούτου ἰδρυθεισῶν, ὅτι ἡ ἀλήθεια τῆς οργανικῆς ἐνότητος τῶν χριστιανῶν εἰς σῶμα τῆς Ἐκκλησίας, ὃ ἔστιν εἰς αὐτὸ τοῦτο *Σῶμα Χριστοῦ*, δὲν ἀπετέλει θεμελιώδη ἔμπρακτον πεποιθήσιν καὶ ἀρχὴν μεταξὺ τῶν μελῶν τῶν κατὰ τόπους Ἐκκλησιῶν. Καὶ μεταξὺ πολλῶν ἄλλων αἰτίων, τὰ ὁποῖα ἐφέροντο ὡς τραυματίζοντα τὴν ἐνότητα τῆς Ἐκκλησίας, ἦτο, ὡς μὴ ὄφειλε, καὶ αὕτη ἡ μεγάλη ποικιλία τῶν διαφόρων χαρισμάτων τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Οὐχὶ ὀλίγοι ἐλυποῦντο, ἐνίστε καὶ ἀπεγοητεύοντο, διότι οὗτος ἢ ὁ ἄλλος εἶχε λάβει τάχα «χάρισμα» ὑψηλότερον, εὐγενέστερον, εἶναι ἐπομένως τιμωτέρον, παρ' ὅσον οἱ ἄλλοι χριστιανοί, μέλος ἐν τῷ σώματι τῆς Ἐκκλησίας. Διὰ τὸν Ἀπόστολον Παῦλον τοιαύτη ἀντίληψις ἦτο πραγματικῶς πεδῖον ποιμαντικῆς ἐνεργείας ἀφθάστου σημασίας καὶ ἐντατικότητος. Δὲν ὑπάρχει «εὐγενές» καὶ «ἀγενές» ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τοῦ Χριστοῦ χάρισμα. Ἄν ἄλλοι ἀνεδείχθησαν «ἀπόστολοι», ἄλλοι «προφῆται», ἄλλοι «εὐαγγελισταὶ καὶ διδάσκαλοι», καὶ ἄλλοι ἄλλο, τοῦτο δὲν δύναται νὰ εἶναι αἷτιον διασπάσεως τῶν μελῶν τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς ἐνότητος αὐτῆς. Ἄπ' ἐναντίας, ἐν τῇ ποικιλίᾳ καὶ διαφορότητι ταύτῃ τῶν χαρισμάτων τοῦ Πνεύματος, ὡς διὰ διαφορῶν λειτουργιῶν τοῦ σώματος τῆς Ἐκκλησίας, συναρμολογεῖται μᾶλλον, συγκρατεῖται καὶ αὐξεῖ ἡ ἐνότης αὐτῆς, κατὰ τὴν ἀπὸ Θεοῦ καὶ τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν διάταξιν, καθ' ἣν «ἐνὶ ἐκάστῳ χριστιανῷ ἐδόθη ἡ χάρις κατὰ τὸ μέτρον εἰς δωρεὰς τοῦ Χριστοῦ». Ὡστε ἡ Ἐκκλησία ἐν τῇ ἐνότητι αὐτῆς ἀποτελεῖ ὄργανισμὸν παμποικίλον εἰς «χαρίσματα» τῶν πιστῶν. Καὶ τονίζει ὁ θεὸς Ἀπόστολος ὅτι ἡ ὅλη αὕτη πολὺπλοκος τῆς Ἐκκλησίας διοργάνωσις ἐν τῇ βουλῇ τοῦ Ἰδρυτοῦ αὐτῆς εἰς ἕνα καὶ μόνον κατατείνει σκοπὸν: εἰς οἰκοδομὴν τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ, εἰς τὸ νὰ αὐξηθῶμεν οἱ πάντες εἰς ἄνδρα τέλειον, εἰς μέτρον ἡλικίας τοῦ πληρώματος τοῦ Χριστοῦ, ἀφοῦ προαχθῶμεν οἱ πάντες εἰς τὴν ἐνότητα τῆς πίστεως καὶ τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, καὶ καταθέσωμεν ἕκαστος τὴν συμβολὴν ἡμῶν εἰς «τὸ ἔργον τῆς διακο-

νίας» ἐν τῷ ἀμπελῶνι τοῦ Κυρίου.

Κ.

Ἐβρ. 13,17—21

Πολὺν πάντοτε ὁ μακάριος τῶν Ἐθνῶν Ἀπόστολος ποιεῖται λόγον περὶ τῶν πνευματικῶν τῆς ἀγίας τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας προϊσταμένων, ἀπὸ τῆς ἀπόψεως μάλιστα τῆς θέσεως αὐτῶν ἐν τῷ στερεώματι τῆς Ἐκκλησίας, τῆς σχέσεως πρὸς τοὺς πιστούς, καὶ τῆς ποικίλης ἐπ' αὐτοὺς ἐπιδράσεως. Καὶ πανταχοῦ ὁ Ἀπόστολος ἀφίνει νὰ φαίνηται ἡ ἀδιάσειστος αὐτοῦ πεποίθησις καὶ διάγνωσις ὅτι ἡ προσωπικότης «τῶν ἡγουμένων», τῶν πνευματικῶν δηλαδὴ καθηγεμόνων καὶ πατέρων τοῦ ποιμνίου, εἴτε ἐπίσκοποι εἶναι οὗτοι εἴτε ἱερεῖς, ἀσχεῖ μεγίστην ἐπίδρασιν ἐπὶ τῆς θρησκευτικῆς καὶ κοινωνικῆς διαμορφώσεως τῶν πιστῶν, καὶ οὐ μόνον τοῦτο, ἀλλὰ συνεπάγεται καὶ τὴν τοιαύτην ἢ τοιαύτην συμπεριφορὰν τῶν πιστῶν πρὸς αὐτούς, καὶ ἔστιν ὅτε δι' αὐτῶν καὶ πρὸς αὐτὴν τὴν πίστιν καὶ τὴν Ἐκκλησίαν.

Δὲν εἶναι κενὸν σημασίας, ἀλλ' οὐδὲ ἀπλή θεωρητικὴ τις ἀποψις τῶν σχέσεων ποιμένων καὶ ποιμνίου, ἀλλ' ἀρχαὶ πρακτικαί, ἐξηγμένα ἐκ τε τοῦ πνεύματος τοῦ χριστιανισμοῦ καὶ ἐκ τῆς φύσεως τῶν πραγμάτων καὶ τῆς πείρας, ὅτι ἀπεκδέχεται μὲν ὁ Ἀπόστολος Παῦλος παρὰ τῶν πιστῶν πίστιν καὶ ὑπακοήν πρὸς τοὺς πνευματικῶς προεστῶτας αὐτῶν, ἀξιών ἠθῶς τὸ «πεῖθεσθε τοῖς ἡγουμένοις ἡμῶν καὶ ὑπέεικετε», ἀλλ' ἐπίσης δρίζει τὸν λόγον ὅστις καὶ μόνον δύναται νὰ εἶναι ἡ βᾶσις καὶ τὸ αἷτιον τοιαύτης ὑπακοῆς, λέγων τὸ «αὐτοὶ γὰρ ἀγροπνοῦσιν ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ὑμῶν». Ἐπὶ τοιαύτης ἀμοιβαιότητος κτιζει ὁ ἅγιος Ἀπόστολος τὸ οἰκοδόμημα τῶν σχέσεων ποιμένων καὶ ποιμνίου, προσεπιβεβαιῶν ὅτι οὕτω πως καὶ τὸ ποιμνιον θὰ ὠφελητᾷ ψυχικῶς, καὶ οἱ ποιμένες θὰ ἐκκληρωθῶσι τὸ ἔργον τῆς ἐπὶ τῶν ψυχῶν ἀγροπνήσεως μετὰ χαρᾶς.

Τοιαύτην ψυχικὴν ἐπαφήν, τοιοῦτον σύνδεσμον, καὶ τοιαύτην ἀμοιβαιότητα προϋποθέτει ὁ Ἀπόστολος μεταξὺ ποιμένων καὶ ποιμνίων, ὥστε ὅχι μόνον παρακαλεῖ τοὺς πιστοὺς νὰ προσεύχωνται καὶ αὐτοὶ ὑπὲρ αὐτοῦ, ἀλλ', ὅπερ λίαν ἄξιον πλείστης ὄσης σκέψεως καὶ παρατηρήσεως, ὁμολογεῖ ὅτι καὶ αὐτὴν ἀκόμη τὴν περὶ προσευχῆς παράκλησίν του καὶ ἀξιώσιν πατρικὴν μόνον ἐπὶ τῆς ἰδίας ἑαυτοῦ καλῆς πρὸς τοὺς πιστοὺς ἀναστροφῆς δύναται νὰ στηρίξῃ. Διό, ἐνῶ λέγει πρὸς τοὺς χριστιανούς «προσεύχεσθε περὶ ἡμῶν», σπεύδει νὰ συνάψῃ τὸ «πεποιθήσαμεν γὰρ ὅτι καλὴν συνήθειαν ἔχομεν, ἐν πᾶσι καλῶς θέλοντες ἀναστρέφεσθαι». Ὁ δὲ πόθος τοῦ Ἀποστόλου γράφοντος ἀπὸ τῆς φυλακῆς αὐτοῦ τὰ ὅσα γράφει ἐν τῇ ἐπιστολῇ ταύτῃ, νὰ προσεύχωνται οἱ πρὸς εὐ: ἐπιστέλλει, «ἵνα τάχιον ἀποκατασταθῇ αὐτοῖς», διατρανοῖ τὴν ἀναγκαίαν ψυχικὴν ἐνότητα ποιμνίου καὶ πομένων.

Φλογερὰ εἶναι καὶ ἐνδεικτικὴ ποιμαντορικῆς στοργῆς καὶ ἐνδιαφέροντος, μάρτυς καὶ αὕτη τῆς ψυχικῆς πρὸς τοὺς πιστοὺς συνοχῆς αὐτοῦ, ἡ εὐχὴ τὴν ὁποίαν πρὸς αὐτοὺς ἀποτείνει ὁ Ἀπόστολος, ἐπικαλούμενος ἐπ' αὐτοὺς τὴν θείαν ἀντίληψιν, ἵνα καταρτισθῶσιν

«ἐν παντί ἔργῳ ἀγαθῷ εἰς τὸ ποιεῖν τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ» διὰ τῆς Χάριτος καὶ συνεργείας αὐτοῦ τούτου τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Καὶ μέσα εἰς τὰ δεσμά του, ἡ ψυχικὴ σωτηρία τῶν χριστιανῶν εἶναι ἡ ἀγωνιώδης μερίμνα του! Κ.

Ο ΠΟΙΜΗΝ ΤΩΝ ΨΥΧΩΝ ΙΗΣΟΥΣ

«Εὐαγγελισασθαι πτωχοῖς ἀπέσταλκέ με, ἵασασθαι τοὺς συντετριμμένους τὴν καρδίαν, κηρῦσαι αἰχμαλώτοις ἄφθοις καὶ τυφλοῖς ἀνάβλεψιν, ἀποστεῖλαι τεθραυσμένους ἐν ἀφάσει, κηρῦσαι ἐνιαυτὸν Κυρίου δεκτὸν» (Ἦσ. 61, 1. 2. Λουκ. 4, 18. 13.)

Πατὴρ τις τῆς μεσσηλικῆς χριστιανικῆς ἐποχῆς ἐπιγραμματικῶς, οἷονεῖ ἐν προφητικῇ ἐνοράσει, ἐξεφράσθη περὶ τοῦ Ἰησοῦ, ὡς ποιμένος τῶν ψυχῶν. Ὁ καλῶν πρὸς Ἐαυτόν, εἶπε, «τοὺς κοπιῶντας καὶ πεφορτισμένους» καὶ «ἀναπαύων αὐτούς» ὑπῆρξεν ἐν τῇ παναθρώπινῃ ἱστορίᾳ ὁ πρῶτος συλλαβὼν τὸ μυστήριον καὶ τοὺς πόνους τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς ἐν τῇ πραγματικωτάτῃ αὐτῆς ὑφῆ: Ἐκ τούτου ἀκριβῶς ἀνεδείχθη ὁ ἀρχηγὸς καὶ εἰσηγητὴς τῆς νέας, ἀκρι τοῦδε ἀγνώστου, ἀπόψεως, ἀφ' ἧς δέον νὰ ὀρμάται πᾶσα περὶ τὸν ἄνθρωπον, τὸ τιμωτάτον τοῦτο πλάσμα τοῦ Θεοῦ, μερίμνα καὶ φροντίς.

Ὁ ἰλαρὸς θεῖος Διδάσκαλος τῆς ἐν τῷ Χριστιανισμῷ «καινῆς διδαχῆς» ζῶν ἐν τῇ πραγματικότητι τῆς ζωῆς, πλὴν καὶ μόνος ἀναγόμενος ἐκ τὴν ἀληθῆ θεωρίαν τῶν ὄντων, ἰδιαίτατα ἀπησχολήθη ὁ ὑπὲρ πάντας «Μεΐζων», οὐχὶ δὲ καὶ τοῦ Πατρὸς (Ἰωάνν. 14, 28), περὶ τὸ «μόνον μεΐζον» ἐν τῷ ὅλῳ ὕλικῷ σύμπαντι καὶ τῷ δισυνθέτῳ ἀνθρώπῳ, περὶ τὴν ψυχὴν τούτου. Ἐτόνισε: «Τί γὰρ ὠφελήσει ἄνθρωπον, εἰάν κερδήσῃ τὸν κόσμον ὅλον καὶ ζημιωθῇ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ; ἢ τί δώσει ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ;» (Μαρκ. 8, 36. 37.)

Διὰ τὸν Ἰησοῦν οὕτως ἐξάραντα τὴν ἀξίαν τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς, πρὸς ἣν καὶ κυρίως ἀπέβλεπεν, ἦν καὶ ἐξηγισεν, ἦν καὶ κατήλθε νὰ σώσῃ, ἦτο εὐεξήγητος ἢ διὰ τὸν ἄνθρωπον, τὸν φορέα ταύτης, πατρικὴ στοργὴ αὐτοῦ καὶ ἡ καθαρὰ ἀπὸ παντὸς ἰδιοτελοῦς ἐλατηρίου μερίμνα. Ῥήσεις οἶα: «Ὁς δ' ἂν σκανδαλίσῃ ἓνα τῶν μικρῶν τούτων τῶν πιστευόντων εἰς ἐμέ, συμφέροι αὐτῷ, ἵνα κρεμασθῇ μύλος ὀνικός εἰς τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ καταποντισθῇ ἐν τῷ πελάγει τῆς θαλάσσης» (Ματθ. 18, 6), «ὄρατε μὴ καταφρονήσητε ἐνὸς τῶν μικρῶν τούτων· λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι οἱ ἄγγελοι αὐτῶν ἐν οὐρανοῖς διὰ παντὸς βλέπουσι τὸ πρόσωπον τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς» (Ματθ. 18, 10), περὶ οὐδενὸς ἄλλου μαρτυροῦσιν ἢ περὶ τοῦ ἐσωτερικωτάτου καὶ βαθυτάτου μυστηρίου τοῦ συνέχοντος τὸν Σωτῆρα τῶν ψυχῶν μετὰ τῶν ἀξιωθέντων εἰς τὴν κατοχὴν αὐτῶν.

Ὁ οὕτω ἀξιολογήσας τὴν ἀνθρωπίνην ψυχὴν Διδάσκαλος-Θεὸς γνωρίζει, ὅτι «οὐκ ἔστι θέλημα ἔμπροσθεν τοῦ Πατρὸς τοῦ ἐν οὐρανοῖς, ἵνα ἀπόληται εἷς τῶν μικρῶν τούτων» (Ματθ. 18, 14), καὶ διὰ τοῦτο ἐλθὼν εἰς τὴν γῆν μετὰ τῆς βαρείας, ἀλλὰ καὶ

θετικωτάτης τῶν ἐν ἀνθρώποις ἀποστολῶν «νὰ ζητήσῃ καὶ σώσῃ τὸ ἀπολωλὸς» (Λουκ. 19, 10), πορεύεται ὡς ὁ τιθέμενος τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ὑπὲρ τῶν προβάτων καλὸς ποιμὴν καὶ ζητεῖ τὸν πλανηθέντα καὶ χαίρει τὴν χαρὰν τὴν μεγάλην ἐπὶ τῇ ἀνευρέσει καὶ διασώσει αὐτοῦ.

Ὑπὸ τὰς ἀπόψεις ταύτας, ἔνθεν μὲν τῆς δοθείσης παρὰ τοῦ Ἰησοῦ ἀξίας εἰς τὴν ἀνθρωπίνην ψυχὴν, ἔνθεν δὲ τῆς ἀναγνωρίσεως τῆς ἰκανότητος ταύτης πρὸς σωτηρίαν, χαρακτηρίζεται ἡ σύνολος ἐπαφὴ τοῦ Λυτρωτοῦ πρὸς τὸν πεσόντα ἄνθρωπον. Ὁ Σωτὴρ συγκαταβαίνει καὶ κλίνει πρὸς τὸν ἁμαρτωλόν, ζητεῖ νὰ ἐλευθέρωσῃ καὶ ἄλλως, ἀλλὰ καὶ διὰ τοῦ Σταυροῦ κυρίως τοὺς πάντας πρὸς Ἐαυτόν, πλὴν καὶ ὁ πεσὼν τὴν δεινοτέραν τῶν πτώσεων ἔνοχος ἰκανοῦται νὰ τείνῃ πρὸς τὰ ὑψηλά, νὰ γνωρίσῃ τὴν ἀλήθειαν, ἵνα ἐλευθερωθῆ παρ' αὐτῆς. Τότε δὲ ἀκριβῶς περικλείει οὗτος ἐν ἑαυτῷ τὴν virtus religionis, πιστευὼν διὰ τῆς πίστεως καὶ προσευχόμενος οἷονεῖ διὰ τῆς ἐλπίδος καὶ ἀγάπης, ὡς προσφυῶς διευτυπώθη παρὰ τοῦ ἱεροῦ καὶ μεγάλου Ἀδγουστίνου.

Χαρακτηριστικὸν τῆς ἐνεργείας τοῦ Ἰησοῦ πρὸς ἀφύπνισιν τῆς διψώσης σωτηρίαν ψυχῆς εἶναι ἡ ἔλλειψις πάσης μεθόδου κατ' αὐτήν. Αὕτη ἀντικαθίσταται μετὰ μοναδικότητος ἀπαραμίλλου προσδιοριζομένην τρόπον τινὰ ὑπὸ τῆς ἀτομικῆς καὶ ψυχικῆς ἰδιοσυστασίας τοῦ πρὸς ἐπιστροφὴν καλουμένου καὶ πρὸς ταύτην ὀδεύοντος ἁμαρτωλοῦ. Οὕτως πρὸς τὸν σκεπτικιστὴν Πιλάτον οἱ λόγοι τῆς ἀληθείας ἀπευθύνονται ἐν τῇ ὅλῃ αὐτῶν ἀπλότῃ καὶ ἀπηχοῦσιν εἰς τὰς βαθυτέρας πτυχὰς τῆς διεξαγωγῆς κρατερώτατον ἀγῶνα πρὸς ἀφύπνισιν καὶ πρὸς συμπλησιασμόν εἰς τὴν μόνην Ἀλήθειαν ψυχῆς αὐτοῦ. Ἐλεγεν: «Ἡ βασιλεία ἢ ἐμὴ οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ κόσμου τούτου· εἰ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου ἦν ἡ βασιλεία ἢ ἐμὴ, οἱ ὑπηρέται ἂν οἱ ἐμοὶ ἠγωνίζοντο, ἵνα μὴ παραδοθῶ τοῖς Ἰουδαίοις... Ἐγὼ εἰς τοῦτο γεγέννημαι καὶ εἰς τοῦτο ἐλήλυθα εἰς τὸν κόσμον, ἵνα μαρτυρήσω τῇ ἀληθείᾳ. Πᾶς ὁ ὢν ἐκ τῆς ἀληθείας ἀκούει μου τῆς φωνῆς» (Ἰωάνν. 18, 36. 37.). Ἀκριβῶς αἱ σκεπτικαὶ ἀπαντήσεις τοῦ Πιλάτου καταδεικνύουσι πόσον ἀποτελεσματικὴ ὑπῆρξεν ἡ τοιαύτη ἐνέργεια τοῦ Ἰησοῦ. Πρὸς τὸν ἀναζητοῦντα καὶ οἷονεῖ ζῶντα μετὰ τῆς ὑποκαρδίου πρὸς λύτρωσιν ἐφέσεως Ναθαναὴλ ἀπευθύνεται μετὰ τοῦ ὅλου προσωπικοῦ λόγου εἰς τὰ ἐσωτερικώτερα αὐτοῦ, «Εἰδόν σε ὑποκάτω τῆς συκῆς» (Ἰωάνν. 1, 51). Πρὸς τὸν ἐρωτήσαντα νομικὸν «Διδάσκαλε, τί ποιήσας ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω;» (Λουκ. 10, 25), δὲν ἀπαντᾷ, ἀλλ' ἐρωτᾷ «Ἐν τῷ νόμῳ τί γέγραπται; πῶς ἀναγινώσκεις;» (Λουκ. 10, 26) καὶ θέτει τοῦτον ὑπὸ τὸ πέλωριον βάρος τῆς συνόλου ἠθικῆς ἀπαιτήσεως, ἧτις ἀναγράφεται ἐν τῷ μωσαϊκῷ νόμῳ. Ἡ παραχθεῖσα συνείδησις αὐτοῦ ζητεῖ διέξοδον διὰ τῆς περὶ τοῦ πλησίον ἐρωτήσεως. Ὁ Ἰησοῦς ὅμως δὲν παρέχει σύντομον θεωρητικὴν ἀπάντησιν, ἧτις ἴσως θὰ ὠδήγηει εἰς τὴν ποθομένην διέξοδον. Τοῦναντίον διηγείται τὴν ἀπλουστάτην, ἀλλὰ καὶ τόσῳ συναρπαστικῆν παραβολὴν τοῦ ἐλεήμονος Σαμαρείτου, μετὰ τὸ πέρας τῆς ὁποίας ὁ ἐρωτήσας νομικὸς παρίσταται ὁ ὡς

οίονει δεσμευθεὶς παρὰ τοῦ Ἰησοῦ. Κατὰ παρόμοιον τρόπον παραπέμπει καὶ τὸν πλούσιον νεανίσκον εἰς τὴν ἀνάγκην τῆς τηρήσεως τῶν ἐντολῶν (Ματθ. 19,16—26).

Ἐκεῖ, ἔνθα ἀναφαίνεται καὶ ὁ ἀσθενέστερος τῆς πίστεως σπινθήρ, ὁ Ἰησοῦς παρίσταται μεθοδικώτατα ἐνεργῶν πρὸς ἀναζωπύρησιν αὐτοῦ. Ἐπαινεῖ παραδειγματικῶς τὴν πίστιν τοῦ ἑκατοντάρχου. «Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐδὲ ἐν τῷ Ἰσραὴλ τοιούτην πίστιν εὗρον» (Ματθ. 8,10). Κατὰ τὸν συνωστισμὸν τοῦ ὄχλου ἀντιλαμβάνεται τὴν ἐπαφὴν τῆς αἰμορροούσης γυναικός, διότι σπινθήρ θαυμασιῶς φλογερά· πίστεως ὑπεκρύπτετο ἐν τῇ ἐπαφῇ ταύτῃ καὶ ἐξαίρει τὸ φαινόμενον τοῦτο. «Θύγατερ ἡ πίστις σου σέσωκέ σε» (Μαρκ. 5,34), εἶπεν. Εἰς τὸν πατέρα τοῦ δαμονιζομένου λέγει «Εἰ δύνασαι πιστεῦσαι πάντα δυνατὰ τῷ πιστεύοντι» (Μαρκ. 9,23) καὶ παρυσυῖς ἡ πίστις αὐτοῦ δέχεται σωτήριον φῶς.

Μετὰ τῶν ἀπλοϊκῶν ἀνθρώπων τοῦ ὄχλου ὁ Ἰησοῦς συνδιαλεγόμενος περὶ τῶν ἀπλῶν καὶ ἐγγύς κειμένων ἐπιζητεῖ δι' αὐτῶν νὰ ἐξαγνίσῃ τοὺς βαθυτέρους πόθους τῆς ψυχῆς τῶν μετ' αὐτοῦ συζητητῶν. Κατὰ τὴν ἀπέριττον ἐκείνην μετὰ τῆς Σαμαρείτιδος συνδιάλεξιν, ἣν διεφύλαξεν ὁ λευκὸς καὶ βαθυστόχαστος μαθητῆς τῆς ἀγάπης, τὸ φρέαρ ὑπεκκαίει τὸν πόθον τὸν διάπυρον πρὸς «τὸ ἀλλόμενον ὕδωρ εἰς ζωὴν αἰώνιον» (Ἰωανν. 4,14) καὶ τότε ἀκριβῶς ἀκούεται παρὰ τοῦ στόματος τοῦ θείου Διδασκάλου βασικὸν δίδαγμα τοῦ Χριστιανισμοῦ, ὅτι «Πνεῦμα ὁ Θεὸς καὶ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτὸν ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνεῖν» (Ἰωανν. 4,24). Τὰ δίκτυα τῆς λίμνης Γεννησαρέτ καθίστανται διὰ τῶν λόγων τοῦ Ἰησοῦ τὸ σύμβολον τῆς μεγάλης θείας ἀγάπης, ἣτις πληροῖ τὴν παγκόσμιον ἱστορίαν. Εἰς τοὺς καταπλήκτους μαθητὰς εἶπε ποιήσω ὑμᾶς ἀλιεῖς ἀνθρώπων» (Ματθ. 4,19). Ὁ Πέτρος πρὸ τοῦ πλήθους τῶν ἰχθύων ἀντιλαμβάνεται τὴν δύναμιν καὶ τὴν παρουσίαν τοῦ θείου Ἀλιεῶς καὶ τεθαμβωμένος κραυγάζει, «Ἐξέλθε ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι ἀνὴρ ἀμαρτωλὸς εἰμι, Κύριε» (Λουκ. 5,8). Τοῦτο καθιστᾷ αὐτὸν ὄριμον, ἵνα ἀμέσως ἀκούσῃ παρὰ τοῦ Κυρίου καὶ διδασκάλου, «Μὴ φοβοῦ· ἀπὸ τοῦ νῦν ἀνθρώπους ἔσῃ ζωγρῶν» (Λουκ. 5,10).

Πλὴν, ἔαν τὰ περιστατικά ταῦτα καταδεικνύωσιν, ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἐπεζήτηε πάντοτε παρὰ τοῦ ἀνθρώπου ἀμυδροτέραν πως συναίσθησιν τῆς ἀνάγκης τῆς ψυχικῆς λυτρώσεως, ἵνα ἐπὶ ταύτης ἐποικοδομῇ τὴν θείαν ἀλήθειαν, ἣν ἐδίδασκεν, ἐν τούτοις ὑπάρχουσι καὶ πλείστοι περιπτώσεις, καθ' ἃς ὁ Ἰησοῦς μὴ ἀναζητῶν νὰ ἀνερευνήσῃ τὴν ἄχρι τοῦδε πνευματικὴν κτῆσιν τῆς κατὰ τὸν ἄρχαιον Ἀπολογητὴν ἐκ φύσεως χριστιανικῆς ψυχῆς, ἐπεχειρεῖ νὰ εἰσαγάγῃ ἀμέσως ταύτην ἐκ νέου, ὅπως ἀγνωστον εἰς αὐτὴν κόσμον. Οὕτω παρὰ τῷ Νικοδήμῳ. Ὁ Ἰησοῦς «ἐ καταβάς ἐξ οὐρανοῦ, ὃ ὦν ἐν τῷ οὐρανῷ» (Ἰωάνν. 3,13), ὡδήγηε τὰς σκέψεις αὐτοῦ εἰς τὴν ἀλήθειαν τῆς ἀναγεννήσεως, ἄνευ τῆς ὁποίας «οὐ δύναται τις ἰδεῖν τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ» (Ἰωάνν. 3,3). Ἐνταῦθα ἄνευ τοῦ ὑπολογισμοῦ τῆς παρὰ τοῦ Νικοδήμου κεκτημέ-

νης ἤδη ἀληθείας, ἀνάγεται ἡ σύνολος ψυχικὴ καὶ πνευματικὴ ὑπόστασις τούτου ἀπ' εὐθείας εἰς τὰ ὕψη τῆς ἐκ τῶν ἄνωθεν γεννήσεως, ὅπως εἰς αὐτὸν ἀκατανοήτου καὶ προβληματικῆς, διότι, κατὰ τὴν ἐρώτησιν αὐτοῦ τοῦ Νικοδήμου, «πῶς δύναται ἄνθρωπος γεννηθῆναι γέρον ὢν;» (Ἰωάνν. 3,4).

Ἀποβλέποντες δὲ πρὸς τὸν τρόπον τῆς παρὰ τοῦ Ἰησοῦ περαιτέρω χειραγωγήσεως τῶν ψυχῶν, αἰτινες ἤδη εὐρίσκονται ὑπὸ τὴν ἀξιοματικὴν πνευματικὴν ἐπιτροπὴν Αὐτοῦ, διαπιστοῦμεν σαφῶς τὴν προσπάθειαν ἐνθεν μὲν πρὸς παρασχὴν ὡς πλείστης πνευματικῆς τροφῆς, ἐνθεν δὲ πρὸς ἀποφυγὴν πάσης ἀναγκαστῆς ἐπιδράσεως ἐπὶ τὴν πνευματικὴν ἀνάπτυξιν τοῦ σωζομένου καὶ καθοδηγούμενου παρ' Αὐτοῦ. Πρόκειται δὲ ἐν τῇ χειραγωγῆσει ταύτῃ οὐχὶ περὶ ἄλλου τινός, ἀλλὰ περὶ τῶν πολλαπλῶν ἐκείνων ἠθικῶν ἐρωτημάτων καὶ προβλημάτων τῆς κοινωνικῆς, τῆς προσωπικῆς, τῆς θρησκευτικῆς ζωῆς τοῦ ἀτόμου. Ταῦτα βαρύνουσι τὴν συνείδησιν καὶ παντός, ἀλλ' ἰδίᾳ ἐκείνου, ὅστις, ἔλκυσθεὶς παρὰ τοῦ μοναδικοῦ «μαγνήτου τῶν ψυχῶν» εἰς ἐσωτερικώτερα σύλληψιν τῆς ἀνθρωπίνης ὑποστάσεώς του, αἰσθάνεται ἐπιτακτικὴν, οἶονει ἀναπόφευκτον ἀνάγκην νὰ ἐπασχολῆται ζωηρότατα περὶ αὐτὰ ὡς προβλήματα συνέχοντα τὴν ὄλην ὑπαρξιν αὐτοῦ καὶ ἀπληχύνοντα τοὺς διακαστέρους πόθους πραγματικῆς πνευματικῆς ζωῆς.

Κατὰ παράδοξον, πλὴν ὅπως εὐεξήγητον διὰ τοὺς μὴ προσβεύοντας μόνον ἀλλὰ καὶ ζῶντας τὸν Χριστιανισμὸν, ὁ Ἰησοῦς δὲν ἐμφανίζεται διὰ περιπτώσιολογικῆς ἐπὶ τῶν ἠθικῶν προβλημάτων θεωρίας, ἀλλὰ παρέχει ἐκάστοτε, ὡς «ὁ ἐξουσίαν ἔχων», τὴν ριζικὴν, τὴν ἀκροτάτην, τὴν σχεδὸν ἀδύνατον φαινομένην προστακτικὴν ἐπιταγὴν, ἣτις καὶ ἀποτυπύεται θαυμαστῶς ἐν τῇ σαγηνευθείσῃ παρ' Αὐτοῦ ψυχῇ. Αἱ ὑποθήκαι τοῦ Ἰησοῦ «Ἐδλογεῖτε τοὺς καταρωμένους ὑμᾶς», «Ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθρούς ὑμῶν» (Ματθ. 5,44), «Μὴ οὖν μεριμνήσητε εἰς τὴν αὔριον» (Ματθ. 6,34) «Εἰ δὲ ὁ ὀφθαλμός σου ὁ δεξιὸς σκανδαλίζει σε, ἔξελε αὐτὸν καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ» (Ματθ. 5,29), «Ὁταν ποιῆς δοχὴν κάλει τοὺς πτωχοὺς, ἀναπήρους, χωλοὺς, τυφλοὺς καὶ μακάριος ἔσῃ, ὅτι οὐκ ἔχουσιν ἀνταποδοῦναί σοι» (Λουκ. 14,13) καὶ αἱ τόσαι ἄλλαι, δὲν δύνανται νὰ ἰσχύωσιν ὡς μέρη ἠθικῆς παρεχούσης λύσιν ἐπὶ διαφορῶν ἠθικῶν περιπτώσεων. Οὕτως ἐκλαμβανόμεναι θὰ ἀντέφασκον πρὸς ἀλλήλας καὶ θὰ ἀνήρουν ἑαυτάς.

Ὁ Ἰησοῦς ὡς μέγας τις καλλιτέχνης, ὅστις δι' ἐλαχίστων ἐπιδεξιοτάτων χρωστικῶν τόνων παρέχει ὀλόκληρον τὸ μεγαλεῖον μαγευτικωτάτου τοπειοῦ θέλλοντος τοὺς ἀνθρωπίνους ὀφθαλμούς, δι' ἄδρων τινῶν γραμμῶν καθιστᾷ ἐφικτὴν εἰς πάντα «ἐνωθέντα μετ' Αὐτοῦ διὰ τῆς θεοδημητοῦ πράξεως τῆς πίστεως» τὴν ἐνόρασιν ἐκείνου, τοῦ ἰδανικωτέρου, ὑψηλοτέρου, εἰρηνικῶ ἔν τῷ Θεῷ βίου, εἰς ὃ· ἐζητεῖ νὰ ὡδηγήσῃ τοὺς πάντας ὁ προῶς Ἰησοῦς. Εἰς τὰ μύχια τῆς ψυχῆς λαλεῖ ὁ θείος Διδάσκαλος, ὅταν ἐνοράται τὸν πόνον τὴν κάτω νεουσῶν ψυχῶν καὶ ἀδιστακτικῶς λέγει: «Δεῦτε πρὸς με πάντες οἱ κοπιῶντες καὶ πεφορτισμένοι, κἀγὼ ἀναπαύσω ὑμᾶς· ἄρατε τὸν ζυγὸν μου

ἐφ' ὑμᾶς καὶ μάθετε ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι προῶς εἰμι καὶ ταπεινὸς τῇ καρδίᾳ καὶ εὐρήσετε ἀνάπαυσιν ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν· ὁ γὰρ ζυγὸς μου χρηστὸς καὶ τὸ φορτίον μου ἕλαφρόν ἐστιν» (Ματθ. 11, 28—30).

Ὁ Ἰησοῦς ζητεῖ προφανῶς οὔτε νὰ ἐπιβάλῃ εἰς τὴν χριστιανικὴν ψυχὴν τοὺς δεσμοὺς προδιαγεγραμμένου ἠθικοῦ συστήματος, ἐγκλείοντος τὸν κίνδυνον τῆς τυπικῆς τηρήσεως ἐπὶ ἀθετήσει τῆς κεφαλαιώδους οὐσίας, οὔτε καὶ νὰ υποτάξῃ ταύτην εἰς τοὺς χαλινούς περιπλοισιολογικῶν περὶ τοῦ ἐκάστοτε πρακτέου καὶ φευκτέου κανόνων. Ὅπως τοῦναντίον τὰ πάντα προσέεται, ἵνα καταστήσῃ αὐτὴν ἄρχουσαν διὰ τῆς μορφώσεως παραμονίμου ἐν αὐτῇ ἀρετῆς. Ὁ Ἰησοῦς ὀδηγεῖ τὴν ψυχὴν εἰς ἄμεσον ἐξάρτησιν ἀπ' αὐτοῦ καὶ μόνου, εἰς ἐξάρτησιν, ἣτις καθιστᾷ ταύτην ἐξ ὀλοκλήρου ἐλευθέραν καὶ ἱκανὴν μετ' ἀληθῶς ἐνορατικῆς ἀσφαλείας νὰ γνωρίζῃ καὶ νὰ δοκιμάξῃ ἐκάστοτε «τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, τὸ ἅγιον, τὸ αγαθὸν καὶ εὐάριστον καὶ τέλειον» (Ῥωμ. 12, 2). Ὁλβιος ὄντως καὶ μακάριος ὁ ζῶν τὴν πραγματικὴν ἠθικὴν ἐλευθερίαν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Σωτῆρι ἡμῶν, ἦν ἐχαρίσατο ἡμῖν διὰ τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ ὁ γενναιόδωρος Βασιλεὺς τῶν αἰώνων. Ἀληθῶς μαρτυρεῖ ὁ μαθητῆς τῆς ἀγάπης, «ἐὰν ὁ Υἱὸς ὑμᾶς ἐλευθερώσῃ ὄντως ἐλεύθεροι ἔσεσθε» (Ἰωανν. 8, 36). Ὁ νόμος τῆς ἐλευθερίας τοῦ Εὐαγγελίου εἶναι ὁ νόμος τῆς ἠθικῆς ἐλευθερίας τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς, πρὸς σωτηρίαν τῆς ὁποίας ὁ μόνος ἄγιος καὶ ἀνεξίκακος τῶν ἀνθρώπων εὐεργέτης ἔθεσε τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν, ὡς «ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς τίθησι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ὑπὲρ τῶν προβάτων» (Ἰωανν. 10, 11).

Ἠγάπησεν ὁ Ἰησοῦς τὴν ἀνθρωπίνην ψυχὴν καὶ ἐγένετο ὁ μοναδικὸς καὶ πραγματικὸς ποιμὴν καὶ χειραγωγὸς αὐτῆς. Ἔδειξε τὴν μεῖζονα ἀγάπην, ἦν ἀνάγκη νὰ ἔχη τις, «ἵνα θῆ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ὑπὲρ τῶν φίλων αὐτοῦ» (Ἰωανν. 15, 12). Σύνολον τὸ ἐπίγειον ἔργον τοῦ Σωτῆρος ἀναγγέλλει καὶ διηγείται τὴν ἀγάπην αὐτοῦ πρὸς τὴν ἀνθρωπίνην ψυχὴν, ἦν κλίνουσαν ἐβροχήθει πρὸς ἀνάτασιν, δι' ἣν πίπτουσαν ἐλυπεῖτο τὴν μέχρι δακρύων λύπην καὶ ἦν ἐπὶ τὰ ὑψηλά μοχθοῦσαν καὶ ἀναφερομένην δεξιῶς χειραγωγεῖ καὶ στοργικώτατα ὀδηγεῖ εἰς τὸν ἀληθῆ αὐτῆς προορισμόν.

Ἡ ἀποκορύφωσις τῆς ποιμαντικῆς χειραγωγίας τοῦ Ἰησοῦ, ἐκφαινομένη εἰς τὴν ἀβίαστον βοήθειαν τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς πρὸς τὴν ἐλευθέραν ἀνάπτυξιν καὶ τὴν ἠθικὴν αὐτῆς τελείωσιν, ἐκδηλοῦται ἐν τῷ τερατισμῷ τῆς μοναδικῆς ἐν ἀνθρώποις ζωῆς αὐτοῦ οὐχὶ διὰ τοῦ θριάμβου, ἀλλὰ διὰ τοῦ θανάτου τοῦ σταυροῦ. Ὁ σταυρικὸς θάνατος ἀποτελεῖ τὴν ἐντελεστέραν ἐκφρασίν τῆς θετικῆς καὶ ἀποτελεσματικῆς δράσεως τοῦ Ἰησοῦ, ὡς ποιμένος τῶν ἀνθρώπων ψυχῶν. Ἐκεῖ, ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ, ἵνα σώσῃ ψυχὰς ἐκ θανάτου, ἔπαθεν ὑπὲρ πάντων, ἵνα οἱ πάντες «μηκέτι ἑαυτοῖς ζῶσιν, ἀλλὰ τῷ ὑπὲρ αὐτῶν ἀποθανόντι καὶ ἐγεθῆντι» (Β' Κορ. 5, 15).

Ι. Α. ΦΡΑΓΚΟΥΛΗΣ

ΔΩΡΕΑ

ΕΙΣ ΤΟ ΘΕΟΛΟΓΙΚΟΝ ΣΠΟΥΔΑΣΤΗΡΙΟΝ

Ὁ ἐν Κερασιᾷ ἐφημέριος αἰδ. Κωνστ. Ζαρκάδας ἐδώρησε πρὸ τινος καὶ νέον χειρόγραφον εἰς τὸ θεολογικὸν σπουδαστήριον τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν. Ὁ δωρητῆς ἐν τῷ ἔσω μέρει τῆς σταχώσεως ἔχει γράψῃ τὰ ἀκόλουθα:

«Χειρόγραφον Ἀγιασματῆριον δωρηθὲν εἰς τὸ θεολογικὸν σπουδαστήριον τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν παρὰ τοῦ ἐφημερίου Κερασιᾶς Νεβροπόλεως Κωνσταντίνου Ζαρκάδα ἱερέως τέως διδασκάλου.

Ἐν Κερασιᾷ Νεβροπόλεως Καρδίτσης
τῇ 29 Ὀκτωβρίου 1936
Ὁ Δωρητῆς

Κωνστ. Ζαρκάδας ἱερέως».

Τὸ δωρηθὲν χειρόγραφον ἐσταχυωμένον διὰ βύρσης ἀποτελεῖται νῦν ἐκ σελίδων 224 (0,9×0,7) ἠοιμημένων ἐν τῷ μέσῳ τῆς κάτω ὥρας (3—226). Τοῦ χειρογράφου τούτου ἔχει ἐκπέσει ἐν ἀρχῇ ἐν φύλλον (σ. 1 καὶ 2) καὶ ἐν τέλει φύλλα τινά. Τὸ περιεχόμενον τοῦ χειρογράφου τούτου εἶναι τὸ ἀκόλουθον:

1. (σ. 3—66). «Ἀκολουθία τοῦ μικροῦ ἁγιασμοῦ»
2. (σ. 67—147). «Εὐχὴ εἰς πᾶσαν ἀσθένειαν»
3. (σ. 168—194). «Εὐχὴ τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Μάμαντιος λεγομένη ἐν τοῖς κτήνεσι».
4. (σ. 195—201) «Εὐχὴ τοῦ ἁγίου Μοδέστου λεγομένη εἰς τὰ βουκόλια».
5. (σ. 201—211). «Εὐχὴ τοῦ ἁγίου Ὑπατίου λεγομένη εἰς ἀμπελώνα ἢ εἰς χωράφινον».
6. (σ. 211—213). «Εὐχὴ Μιχαὴλ Συνάδων εἰς αὐτὰ»
7. (σ. 213—220). «Εὐχὴ εἰς μελισσῶνα».
8. (σ. 221—226). «Ἐορτολόγιον, ἐν ᾧ περιέχονται αἱ ἐορταὶ τοῦ μηνὸς Σεπτεμβρίου καὶ Ὀκτωβρίου μέχρι τῆς 20 τῶν λοιπῶν φύλλων ἐκπεσόντων.

Ἡ θεολογικὴ σχολὴ λαβοῦσα γνώσιν τῆς νέας ταύτης δωρεᾶς τοῦ αἰδ. Ζαρκάδα ἀνέθηκεν εἰς τὸν κομῆτορα αὐτῆς, ὅπως δι' ἐγγράφου εὐχαριστήσῃ τὸν δωρητὴν.

Κ. ΔΥΟΒΟΥΝΙΩΤΗΣ

ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ

[2]

γ) Ἔνωσις διὰ τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Ἄλλ' ἢ αὕτη κοινωνία καλεῖται καὶ «κοινωνία τοῦ ἁγίου Πνεύματος» (Β' Κορινθ. ιγ 13)¹. Τοῦτο δὲ διότι μετέχομεν καὶ τοῦ Πνεύματος «τῇ ἐφ' ἡμᾶς ἐπιφοιτήσει τοῦ παρακλήτου Πνεύματος κοινωνοὶ αὐτοῦ γινόμενοι»². Πράγματι δὲ ἡ νέα «ζωὴ χορηγεῖται ἡμῖν ἀπὸ τοῦ Θεοῦ διὰ Χριστοῦ ἐν ἁγίῳ Πνεύματι»³ καὶ «τὸ κατασκευάζον ἡμᾶς ἐν σώμα γενέσθαι καὶ ἀναγεννῶν ἡμᾶς τὸ ἐν Πνεύματι ἐστι»⁴. Καὶ «ἡ τοῦ Πνεύματος

1. «Καὶ οὗ τοῦ Πνεύματος ἐστὶν ἡ κοινωνία εὐρέθῃ καὶ τοῦ Υἱοῦ» Χρυσόστ. Ὁμιλία Δ εἰς τὴν Β' πρὸς Κορ. κεφ. β' Migne 61,608.

2. Οἰκουμένιος εἰς τὸ Β' Κορ. ιγ' 13, Migne 118, 1088.

3. Μ. Βασιλείου κατ' Εὐνομίου βιβλ. γ' 4, Migne 29,664.

4. Χρυσόστ. Ὁμιλ. Δ εἰς τὴν Α' Κορινθ. κεφ. 1, Migne 61,250.

δωρεά» ἐστὶν «ἡ συνάπτουσα μὲν τὰ μακρῶ διεστῶτα τόπων, γνωρίζουσα δὲ ἀλλήλοις τοὺς ἀγαπητούς, οὐ διὰ σωματικῶν χαρακτήρων, ἀλλὰ διὰ τῶν τῆς ψυχῆς ιδιωμάτων»¹, καὶ οὕτω «τοὺς γένει καὶ τρόποις διαφόροις διεστηκότας»² ἐνοῦσα, ἵνα οἱ πάντες ὄντων ἐν «εἰς ἓνα Χριστὸν ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ συναρμολογούμενοι καὶ συντιθέμενοι Πνεύματος»³. Ἡ δωρεὰ δὲ αὕτη τοῦ Πνεύματος μεταδίδεται εἰς πάντας ἴσως μὲν διὰ τῆς μετοχῆς τῶν μυστηρίων, ἀνίσως δὲ διὰ τῆς ἴπῳ τοῦ Πνεύματος διανομῆς διαφορῶν χαρισμάτων.

(1) Πράγματι διὰ τῆς μετοχῆς τῶν μυστηρίων «ἐν ἑνὶ Πνεύματι ἡμεῖς πάντες εἰς ἓν σῶμα ἐβαπτίσθημεν καὶ πάντες εἰς ἓν Πνεῦμα ἐποτίσθημεν» (Α΄ Κορινθ. β 13). «Οὐ γὰρ ἐν ἄλλῳ μὲν αὐτός, ἐν ἑτέρῳ δὲ ἐκεῖνος ἐβαπτίσθη Πνεύματι», ἀλλὰ καὶ «τὸ βίπτισαν ἡμᾶς ἓν» καὶ τὸ «εἰς ὃ βεβάπτικεν ἓν»⁴. Καὶ «ὡς ἂν εἰ ἐπὶ φυτῶν καὶ παραδείσου ἔλεγεν, ὅτι ἀπὸ τῆς αὐτῆς πηγῆς πάντα τὰ δένδρα ἄρδεται, πρὸς τὴν αὐτὴν ἤλθομεν μυσταγωγίαν, τῆς αὐτῆς ἀπολαύομεν τραπέζης, τὸ αὐτὸ Πνεῦμα ἐπίομεν ἅπαντες, τῆς αὐτῆς ἀπληαύσαμεν χάριτος, εἰς ἓν σῶμα ἅπαντας ἡμᾶς συνήγαγε, μίαν τράπεζαν ἐχαρίσατο καὶ τὴν αὐτὴν ἄρδεται ἅπασιν ἔδωκεν»⁵. Ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸ ἐπεληθὸν ἀποτέλεσμα «πάντα ἰσάζει ἐν τούτῳ», διότι «πάντα ἓν ἐστὶ» καὶ «κατὰ τὸ σῶμα εἶναι καὶ κατὰ τὸ μέλος ποιεῖν οὐδεμία ἐνταῦθα διαφορὰ». Διότι «οὐδὲ ὁ ἀπόστολος ἔχει τι πλεον κατὰ τοῦτο» τοῦ ἀπλοῦ πιστοῦ, διότι καὶ ὁ ἀπλοῦς πιστὸς «σῶμά ἐστι καθάπερ» ὁ ἀπόστολος καὶ ὁ ἀπόστολος σῶμα καθάπερ καὶ ὁ πιστὸς «καὶ τὴν αὐτὴν ἅπαντες ἔχουσι κεφαλὴν»⁶. «Καὶ οὐδὲν ἑτέρῳ πλεον ἀπένευμε τοῦ ἐτέρου, ἀλλὰ πᾶσιν ἀθανασίαν, πᾶσι ζωὴν αἰώνιον, πᾶσι δόξαν ἀθάνατον, πᾶσιν ἀδελφότητα, πᾶσι κληρονομίαν ἐχαρίσατο, πάντας συνήγειρε καὶ συνεκάθισε» καὶ «τὰ πάντων κεφαλαιωδέστερα κοινὰ πάντων ἐστὶ, τὸ βάπτισμα, τὸ διὰ πίστεως σωθῆναι, τὸ τὸν Θεὸν ἔχειν πατέρα, τὸ τοῦ αὐτοῦ Πνεύματος ἅπαντας μετέχειν»⁷.

(2) Ἀλλ' ἀφ' ἑτέρου ἐν τῷ αὐτῷ σῶματι ὑπάρ-

χοῦσι μέλη πολλὰ καὶ διάφορα, διαφόρους λειτουργίας ἐπιτελοῦντα. Οὕτω καὶ οἱ πιστοὶ ἐλάβομεν παρὰ τοῦ ἁγίου Πνεύματος «χαρίσματα διάφορα» (Ρωμ. β 6). «Καὶ τὸ μὲν Πνεῦμα ἓν, τὰ χαρίσματα δὲ οὐκ ἴσα οὔτε ταῦτ' ἅπαντων ἐνέοργημα»¹, ἀλλ' «ἐν ἡμῖν πολλὴ ἡ διαφορὰ. Ἐν τούτοις ἡ διαφορὰ αὕτη μάλιστα ἐστὶν ἡ ποιῶσα τὴν ἰσοτιμίαν»². Διότι ἀφ' ἑνὸς μὲν καὶ τὸ «ἐλλειπτον χάρισμά ἐστιν ἀναγκαῖον καὶ τούτου χωρὶς χλωεύει τὸ πλήρωμα τῆς ἐκκλησίας»³, ἀφ' ἑτέρου δὲ «ἐν τῇ τῆς ζωῆς κοινωνίᾳ τὸ ἐκάστον ἴδιον χάρισμα κοινὸν τῶν συμπολιτευομένων γίνεται»⁴, καὶ ἐντεῦθεν τὸ διάφορον τῶν χαρισμάτων διὰ τῆς ἀρμονικῆς συνάψεως πολλῶν ἱκανοτήτων ἀπεργάζεται τὸ ἐν τέλειον σῶμα «καὶ πάντα ὁμοῦ συμπληροῖ τὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ, ἀλλήλοις δὲ ἀναγκαῖαν τὴν ἐκ τῶν χαρισμάτων ἀναδίδωσιν ὠφέλειαν»⁵.

(3) Ἐντεῦθεν ἐν τῇ κοινωνίᾳ τῶν πιστῶν «τὸ μὲν ἄρχει καὶ προκαθίσταται, τὸ δὲ ἄγεται καὶ εὐθύνηται, καὶ οὔτε ταῦτ' ὁμοῦ ἐνεργεῖ»⁶. Πλὴν ὁ μὲν καὶ ἡ διαφορὰ αὕτη δὲν δημιουργεῖ ἀπόστασιν εἰς ἴδιον τὸ σῶμα διαχωρίζουσαν τὸ ἱερατεῖον ἀπὸ τοῦ κοινῶν σώματος. Μολονότι ἡ ἱερωσύνη κατὰ τὴν ὀρθόδοξον ἀντίληψιν ἀποτελεῖ μυστήριον, ἴδιον χάρισμα μεταδίδον εἰς τοὺς χειροτονουμένους, ὅμως πάντες οἱ πιστοὶ λόγῳ τῆς κοινωνίας αὐτῶν πρὸς τὸν αἰώνιον ἀρχιερέα ἀποτελοῦσι «βασιλείον ἱεράτευμα» (Α΄ Πέτρο. β 9), καλούμενοι «τὸν ἅπαντα βίον οὕτω διακεῖσθαι ὡς λατρεύοντας καὶ ἱερωμένους καὶ ἱερεῖς τοῦ οἰκείου σώματος»⁷. Καὶ ἵνα κατ' Αὐγουστίνον

1. Γρηγ. θεολ. ἐνθ' ἄνω.

2. Χρυσόστομος Ὁμιλ. Α εἰς τὴν Α΄ Κορινθ. κεφ. 3, Migne 61,253. «Καὶ εἰ μὴ ἦν ἐν ἡμῖν πολλὴ ἡ διαφορὰ, οὐκ ἂν ἦμεν σῶμα· σῶμα δὲ οὐκ ὄντες, οὐκ ἂν ἦμεν ἰσοτίμοις» (Χρυσόστ. αὐτόθι).

3. Χρυσ. Ὁμιλ. ΛΑ κεφ. 1 Migne 61,257. Πρὸβλ. καὶ τὰ ἐν τῇ σγ ἐπιστολῇ τοῦ Μ. Βασιλείου «Αἶ τε γὰρ χεῖρες ἀλλήλων δεόνται καὶ οἱ πόδες ἀλλήλους στηρίζουσι καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ ἐν τῇ συμφωνίᾳ τὸ ἐνεργεῖ τῆς καταλήψεως ἔχουσιν».

4. Μ. Βισιλ. Ὁροι κατὰ πλάτος ζ 2 Migne 31,932.

5. Μ. Βισιλ. Περὶ τοῦ ἁγ. Πνεύματος κεφ. κς' § 61, Migne 32,181. Ἐντεῦθεν καὶ τὰ χαρίσματα καλοῦνται καὶ «διαίρεσις διακονιῶν» (Α΄ Κορινθ. β' 5). «Ὁ γὰρ ἐστὶ χάρισμα, τοῦτο καὶ διακονία», ἡ διακονία δὲ «πόνον ἐνδεικτικὸν τὸ πρᾶγμα καὶ ἰδρωτός» (Χρυσόστ. Ὁμιλ. ΚΘ εἰς τὴν Α΄ πρὸς Κορινθ. κεφ. 3, Migne 61,243).

6. Γρηγορ. θεολ. ἐνθ' ἄνω.

7. Χρυσόστομος Ὁμιλ. Κ εἰς τὴν πρὸς Ρωμ. κεφ. 2 Migne 60,597. Ἡ ἀλήθεια αὕτη καθ' ἣν οἱ χριστιανοὶ εἶναι ἱερεῖς ὡς καλούμενοι κατὰ τὸ Ρωμ. β' 1 «θῦμα κάλλιστον τὸ τὴν γνώμην ἔχειν εὐαγῆ καὶ τὴν σάρκα ἀγνήν... ἕκαστος δὲ οἰκείου σώματος ἱερεὺς κεχεροτόνηται... ἵνα τῆς κακίας ἀρξῆς τὸ σῶμα τέμενος ἡ ἱερὸν τῆς ἀγνείας κατασκευάσῃ» (Ἰσιδ. Πηλουσ. Ἐπιστ. ΙΙΙ 75) παρουσιάζεται σαφέστερον καὶ εὐκρινέστερον ἐν τῇ κατά τινος τῶν νεωτέρων (Πρὸβλ. Hebert, L'idée d'oblation dans les Liturgies primitives ἐν Occumenica, Octobre 1936 σελ. 204 καὶ ἐξῆς) ὑποστηριζομένην ἐπιστόχως ἐκδοχῆ, ὅτι παρὰ ταῖς ἀρχαίους λειτουργίας ὑπάρχουσι πλείους ἐνδείξεις πείθουσαι, ὅτι ἐν τῇ θ. Εὐχαριστίᾳ ἡ ἐκκλησία προσεφθερὴ καὶ ἑαυτὴν εἰς τὸν Θεόν, ἐναλεῖτο δ' εἰς ἕκαστος τῶν πιστῶν νὰ προσφέρῃ ἑαυτὸν θυσίαν ζῶσαν καὶ λογικὴν τῷ Θεῷ ἐν κοινωνίᾳ πρὸς τὴν μίαν καὶ αἰωνίαν θυσίαν τοῦ μεγάλου ἀρχιερέως. Ἡ ἀλήθεια αὕτη ὑποστη-

1. Μ. Βασιλείου Ἐπιστ. 133 Migne 32,569.
2. Χρυσόστ. Ὁμιλ. Θ εἰς τὴν πρὸς Ἐφεσ. κεφ. 3, Migne 62,72. «Ὁ γὰρ γέρον καὶ νέος, ὁ πένης καὶ ὁ πλούσιος, ὁ παῖς καὶ ὁ ἑφηβος, ἡ γυνὴ καὶ ὁ ἀνὴρ καὶ πᾶσα ψυχὴ ἐν τῇ γίνεται, καὶ μᾶλλον ἢ εἰ σῶμα ἐν ἦν. Ταύτης γὰρ τῆς συγγενείας πολλῶν μεζῶν ἐκείνη καὶ πλείων ἢ ἀκριβεία τῆς ἐνώσεως.» (Αὐτόθι).
3. Γρηγορ. θεολ. Λόγος ΛΒ κεφ. 11 Migne 36,185.
4. Δαμασκηνός εἰς τὸ Α΄ Κορινθ. β' 13, Migne 95,669. Πρὸβλ. καὶ Χρυσόστ. Ὁμιλ. Α εἰς τὴν Α΄ Κορινθ. κεφ. 1, Migne 61,251.
5. Χρυσόστομος αὐτόθι. Ὁμιλ. Α εἰς τὴν Α΄ Κορινθ. κεφ. 2 Migne 61,251.
6. Χρυσόστ. Ὁμιλία Λ εἰς τὴν Α΄ Κορινθ. κεφ. 1-2 Migne 61,250,251.
7. Τοῦ αὐτοῦ Ὁμιλ. ΙΑ εἰς τὴν πρὸς Ἐφεσ. κεφ. 1 Migne 62,79. «Ἄλλο τὸ ζήτημα ἐάν ὅλοι δὲν προσκεκυμένω ἐξ ἴσου τὸς παρεχομένους διὰ τῶν μυστηρίων δωρεάς. Ὅσον ἐκ τοῦ Θεοῦ ἡ προσφερομένη δωρεὰ προσφέρεται ἰσομερῶς πρὸς πάντας. Ὁ διάφορος βαθμὸς τῆς προσοικειώσεως ἀναφερόμενος πλεον εἰς τὴν εἰς Χριστὸν ἀξίαν ἐξαρτᾶται ἐξ ἡμῶν αὐτῶν, ὀφείλεται δ' ἐξ ὁλοκλήρου εἰς ἴδιαν ὑπακοήτητα, ἐάν ἐν μέρει ἢ ἐξ ὁλοκλήρου ἀποκλήσωμεν τὴν χάριν.

εἰπόμεν, οἱ ἐπίσκοποι μὲν καὶ οἱ πρεσβύτεροι «καλοῦνται ἰδίᾳ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἱερεῖς, ἀλλ' ὅπως πάντας χριστιανούς λέγομεν διὰ τὸ μυστικὸν χρίσμα, οὕτως πάντας καὶ ἱερεῖς, ἐπειδὴ μέλη εἰσι τοῦ ἐνὸς ἱερέως»¹. Ἐντεῦθεν οὐ μόνον ἐν τῇ ἐκλογῇ ἢ τοῦ πληρώματος «ψῆφος τοὺς ἐπὶ τὰς πνευματικὰς ἀρχὰς ἐρχομένους κατεκόμει», ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ χειροτονίᾳ «ὁ μέλλων χειροτονεῖν» ἐξεζήτει πάλαι τε καὶ νῦν «καὶ τὰς εὐχὰς» τοῦ λαοῦ. Ἔτι δὲ καὶ ἐν τῇ λατρείᾳ «πολὺ τὸν λαὸν ἴδιοι τις ἂν συνεισφέροντα» καὶ «ἐπ' αὐτῶν τῶν φρικωδεστάτων μυστηρίων ἐπευχόμενον τὸν ἱερέα τῷ λαῷ, ἐπευχόμενον καὶ τὸν λαὸν τῷ ἱερεῖ» καὶ ἐν αὐτῇ τῇ ἀναφορᾷ «τὰ τῆς εὐχαριστίας πάλιν κοινά. οὐδὲ γὰρ ὁ ἱερεὺς εὐχαριστεῖ μόνος, ἀλλὰ καὶ ὁ λαὸς ἅπας»².

ρίζεται καὶ ὑπὸ τοῦ ἱεροῦ Ἀδουστίνου ἐν τοῖς ἐπομένους: «Ὁλόκληρος ἡ ἀπολυτρωθεῖσα πόλις—ἦτοι ἡ συνάθροισις καὶ κοινωνία τῶν ἁγίων—προσφέρει ἑαυτήν ὡς θυσίαν καθολικὴν τῷ Θεῷ διὰ τοῦ μεγάλου ἱερέως, ὅστις καὶ ἑαυτὸν προσέφερε παθῶν ὑπὲρ ἡμῶν ὑπὸ τὴν μορφὴν δούλου, ἵνα ἡμεῖς καταστῶμεν τὸ σῶμα μιᾶς τοσοῦτον μεγάλης κεφαλῆς. Διὰ τὴν μορφὴν αὐτὴν τοῦ δούλου προσέφερον, ἐν αὐτῇ προσηνέχθη, διότι ἐν αὐτῇ εἶναι μεσίτης καὶ ἱερεὺς καὶ θῦμα. Εἶναι τὸ αὐτὸ καὶ ὅταν ὁ ἀπόστολος μᾶς προτρέπη νὰ παραστήσωμεν τὰ σώματά μας θυσίαν ζῶσαν, ἁγίαν, εὐάρεστον τῷ Θεῷ, τὴν λογικὴν λατριάν ἡμῶν... Αὕτη εἶναι ἡ θυσία τῶν χριστιανῶν, οἵτινες ὄντες πολυάριθμοι καθίστανται ἐν ἐν τῷ Χριστῷ. Αὐτὴν τὴν θυσίαν ἐπιτελεῖ ἡ ἐκκλησία ἐν τῷ μυστηρίῳ τῆς εὐχαριστίας... ὅπου φανεροῦται εἰς αὐτήν, ὅτι ἐν τῷ προσφέρει, προσφέρει αὐτὴ ἑαυτήν». (De civ. Dei IX, 6).

1. De civit. Dei XX, 10. Καὶ ἡ καθολικὴ ἐκκλησία, μολοντί ὑπὲρ πᾶσαν ἄλλην διακρίνει καὶ διαχωρίζει τὸ εἰδικὸν ἱερατεῖον, ἀποδέχεται, ὅτι ἡ κοινωνία τῶν ἁγίων δημιουργεῖ καὶ τὸ γενικὸν ἱερατεῖον, ὡς συνέπειαν τῆς συμμετοχῆς πάντων τῶν πιστῶν εἰς τὸ ἱερατικὸν δέξιμα τῆς κεφαλῆς αὐτῶν. (Thomae Aquin. Summa Theol. 3, 63, 3. Πρβλ. K. Adam, Le vrai visage du catholicisme traduit par E. Ricard σελ. 166 καὶ ἐξῆς).

2. Χρυσοστ. Ὁμιλ. ΙΗ εἰς τὴν Β' πρὸς Κορινθ. κεφ. 3 Migne 61, 527. Ἐν γενεῖ ἡ ὄλη ἀναφορὰ ἀπευθύνεται ἐξ ὀνόματος δλοκληροῦ τοῦ λαοῦ, ὡς δύναται τις σαφῶς ν' ἀντιληφθῇ, οὐ μόνον ἐκ τοῦ εἰς πληθυντ. ἁ' προσώπου, εἰς ὃ ἐκφέρονται πάντα τὰ ῥήματα («εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς παρήγαγες... ἕως ἡμᾶς εἰς τὸν οὐρανὸν ἀνήγαγες... εὐχαριστοῦμέν σοι... ὧν ἴσμεν καὶ ὧν οὐκ ἴσμεν... εὐεργεσιῶν τῶν εἰς ἡμᾶς γεγεννημένων. Εὐχαριστοῦμέν σοι καὶ ὑπὲρ τῆς λειτουργίας ταύτης ἣν ἐκ τῶν χειρῶν ἡμῶν δέξασθαι κατηξίωσας... βοῶμεν καὶ λέγομεν... καὶ πᾶσαν τὴν ὑπὲρ ἡμῶν οἰκονομίαν πληρώσας... Μεινήμενοι τοίνυν... τὰ σὰ ἐκ τῶν ὧν σοὶ προσφέρομεν... Ἔτι προσφερομέν σοι... καὶ παρακαλοῦμεν καὶ δεόμεθα καὶ ἱκετεύομεν... Πρβλ. συνέχειαν καὶ λειτουργίαν Βασιλείου «ἡμᾶς δὲ πάντας τοὺς ἐκ τοῦ ἐνὸς ἄρτου» κτλ...) ἀλλὰ καὶ ἐκ τοῦ γεγονότος, ὅτι ἡ ἀναφορὰ ἀνεγινώσκετο ἄλλοτε εἰς ἐπήκοον πάντων, συμμετεῖχε δὲ ὁ λαὸς ἐν τῷ καθαγιασμῷ τῶν δάρων διὰ τοῦ συνεχῶς ἐπαναλαμβανομένου Ἄμην καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ἀναμνήσεως καὶ ἐπικλήσεως (πρβλ. Π. Τρεμπέλας, Αἱ τρεῖς λειτουργίαι σελ. 100 καὶ ἐξῆς). «Ἔστι δὲ ὅπου οὐδὲ διέστηκεν ὁ ἱερεὺς τοῦ ἀρχομένου, οἷον ὅταν ἀπολαύειν δέη τῶν φρικτῶν μυστηρίων, ὁμοίως γὰρ πάντως ἀξιούμεθα αὐτῶν, οὐ καθάπερ ἐπὶ τῆς Παλαιᾶς τὰ μὲν ὁ ἱερεὺς ἤσθιε, τὰ δὲ ὁ ἀρχόμενος, καὶ θέμις οὐκ ἦν τῷ λαῷ μετέχειν ὧν μετεῖχεν ὁ ἱερεὺς» (Χρυσοστ. ἐνθ' ἄνωτ.). Ἄφ' ἐτέρου ἢ ἀναγνώρισις τοῦ λεγομένου βαπτίσματος τῶν κληρικῶν, ὅπερ καὶ σήμερον ἔτι ὑπὸ πιστοῦ λαΐκου, ἀνδρὸς ἢ γυναικὸς, ἐν ἐσχάτῃ ἀνάγκῃ τελούμενον ἐπὶ τῇ ἐπικλήσει τοῦ βαπτισματικοῦ τύπου μετὰ ραντιμοῦ τριπλοῦ δὲν ἐπαναλαμβάνεται, ἀλλὰ γίνε-

Ἄλλὰ καὶ ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τῆς χριστ. ἀληθείας ἀναγνωρίζεται ὁ εὐσεβῆς λαὸς φύλαξ καὶ φρουρὸς τῆς ὀρθοδοξίας¹. Ἡ διάκρισις λοιπὸν ἀρχόντων καὶ ἀρχομένων ἐν τῇ ἀληθινῇ κοινωνίᾳ τῶν πιστῶν οὕτε «ἀρχόντων τύφος ἐστίν οὔτε ἀρχομένων δουλοπρέπεια», ἢ δὲ κοινὴ ὑπὲρ τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ φροντίς ἐκζητεῖται ὡς καθῆκον πάντων, διότι αὕτη καὶ εἰς τοὺς κληρικούς «ἀσφάλειαν πλείονα» καὶ εἰς τοὺς λαΐκους «ἐπίδοσιν μείζονα κατασκευάζει πρὸς ἀρετὴν»².

Συνεχίζεται

Π. ΤΡΕΜΠΕΛΑΣ

ται δεκτὸν ὡς κατὰ πάντα ἔγκυρον, τοῦ ἱερέως, ἐὰν ὁ βαπτισθεὶς ἐπιζήσῃ, χρίοντος μόνον αὐτόν, συνηγορεῖ ἐμφανέστατα ὑπὲρ τῆς συμμετοχῆς τῶν πιστῶν ἐν τῇ ἱερωσύνῃ τοῦ Χριστοῦ.

1. Πρβλ. Ἐγκύκλιον τῶν Ὁρθοδόξων Πατριαρχῶν ἀπὸ 8 Μαΐου 1848. Δὲν πρέπει ἐν τούτοις νὰ λησμονῆται, ὅτι ἐὰν ὁ λαὸς ἀναγνωρίζεται φρουρὸς καὶ φύλαξ τῆς Ὁρθοδοξίας, οὐδέποτε ὅμως ὑπῆρξεν οὗτος καὶ ὁ ἐγκύριος καὶ αὐθεντικὸς διατυπῶν αὐτήν. Ἡ ἔγκυρος, θεοπνευστος καὶ ἐντεῦθεν αὐθεντικὴ διατύπωσις τῆς χριστ. ἀληθείας ὑπῆρξεν ἔργον τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων. Ἀποτελεῖ δὲ ὑπερβολήν, ἂν μὴ καὶ προτισταντίζουσαν παρέκκλισιν, ὁ κατὰ τὸν Ρῶσον Khomiakoff ἰσχυρισμὸς νεωτέρων τιῶν, ὅτι ἡ Ὁρθοδοξία «δὲν γνωρίζει οὐδὲν εἶδος ἀπολύτου ὄργανου» πρὸς ἀλάθητον διατύπωσιν τῆς ἀληθείας, ἀλλὰ μόνον τοιοῦτο ὄργανον εἶνε αὐτὴ ἡ Ἐκκλησία δλοκληρος, ὡς αὕτη πραγματοποιεῖται καὶ ἐκδηλοῦται ἐν πάσῃ πνοῇ τῆς ζωῆς τῆς (Prof. Bulgakoff, Does Orthodoxy possess an outward authority of dogmatic infallibility? Ἐν The Chr. East, April 1926 σελ. 16). «Ὅτι βαβαίως δλοκληρος ἡ ἐκκλησία ἀποτελεῖ τὸν ταμειοῦχος τῆς ἐν Χριστῷ χάριτος καὶ ἀληθείας, ἀποδεχόμεθα καὶ ἡμεῖς. Ἄλλ' ὅτι καὶ αἱ Οἰκουμενικαὶ Σύνοδοι ὑπῆρξαν καὶ ὁποτεδήποτε ἤθελον συγκροτηθῆ ἀποτελοῦσιν ὄργανα ἐξωτερικὰ καὶ ἀπόλυτα τῆς ἀλαθῆτος διατυπώσεως τῆς ἀληθείας, εἶνε καὶ τοῦτο διδασκαλία τῆς Ὁρθοδόξου ἐκκλησίας. Τὸ μόνον δὲ ὀρθόν, ὅπερ ἡ ἀνωτέω γνώμη τοῦ Bulgakoff ἐκφράζει, εἶνε τοῦτο, ὅτι τὴν Οἰκουμενικὴν Σύνοδον δὲν ἀποτελεῖ ὁ ἀριθμὸς τῶν παρακαθημένων ἐπισκόπων καὶ ἡ ἐκπροσώπησις ἐν αὐταῖς πασῶν τῶν ὀρθοδόξων ἐκκλησιῶν, ἀλλ' ἡ θεία ἔμπνευσις τούτων. Ἴνα δὲ ἔμπνευση τὸ ἅγιον Πνεῦμα τοὺς παρακαθημένους, δέον νὰ ὑπάρχῃ κατ' αὐτοὺς εἰλικρινὴς διάθεσις πρὸς διακρίβωσιν τῆς ἀληθείας καὶ τῆς γνησίας ὀρθοδόξου παραδόσεως. Ἐντεῦθεν Σύνοδοι μὲν πολυαριθμόταται ἀπεκηρύχθησαν ὑπὸ τῆς καθολικῆς συνειδήσεως τῆς ἐκκλησίας, ἀλλὰ δὲ Σύνοδοι ὀλιγαριθμότεραι ἀνεγνωρίσθησαν ὡς Οἰκουμενικαί, καίπερ κατ' ἀρχὰς καὶ ἐπὶ ἐτη σχετικῶς μακρὰ ἐφαίνοντο ἀποκηρυττόμεναι (Πλείονα βλέπε εἰς ἄρθρον ἡμῶν οἱ λαΐκοι ἐν τῇ Ὁρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ. Ἐν Ἐκκλησίᾳ ἔτος Θ' ἀριθ. 5 καὶ 7 τῆς 31 Ἰανουαρίου καὶ 14 Φεβρουαρίου 1931).

2 Χρυσοστ. ΙΗ Ὁμιλ. εἰς τὴν Β' πρὸς Κορ. ἐνθ' ἄνωτ. Πλήρης τὸ χωρίον ἔχει ὡς ἐξῆς: «Ταῦτα δὲ μοι πάντα ἐκείνα εἴρηται, ἵνα ἕκαστος καὶ τῶν ἀρχομένων νήφῃ, ἵνα μάθωμεν ὅτι σῶμά ἐσμεν ἅπαντες ἐν, τοσαύτην ἔχοντες πρὸς ἀλλήλους διαφοράν, ὅσην μέλη πρὸς μέλη καὶ μὴ τὸ πᾶν ἐπὶ τοὺς ἱερέας ῥίπτωμεν. ἀλλὰ καὶ αὐτοί, ὡς περ κοινὸν σῶμα, τῆς ἐκκλησίας ἀπάσης οὕτω φροντιζόμεν. Τοῦτο γὰρ καὶ ἀσφάλειαν πλείονα καὶ ἕμι ἐπίδοσιν μείζονα κατασκευάζει πρὸς ἀρετὴν. Ἄκουσον γοῦν ἐπὶ τῶν ἀποστόλων, πῶς ἀλλαχοῦ τοὺς ἀρχομένους κοινωνοὺς τῆς γνώμης ἐλάμβανον. Καὶ γὰρ ὅτε τοὺς ἐπὶ τὰ ἐξουσιάζοντες, τῷ δήμῳ πρότερον ἐκοινωνᾶντο» καὶ ὅτε τὸν Ματθίαν ὁ Πέτρος, τοῖς παροῦσιν ἄσαι τότε, καὶ ἀνδράσι καὶ γυναιξίν. Οὐ γὰρ ἀρχόντων τύφος ἐστὶ τὰ ἐναυθῆ, οὐδὲ ἀρχομένων δουλοπρέπεια, ἀλλὰ ἀρχὴ πνευματικῆ, τοῦτω μάλιστα κλεινοκοῦσα. τῷ πλείον τῶν πόνων καὶ τῆς ὑπὲρ ὑμῶν ἀναδέχασθαι φροντίδος, οὐ τῷ τιμᾶς πλείους ἐπιζητεῖν».

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Τὸ Ἀ' Συνέδριον τῆς ὀρθοδόξου Θεολογίας.

Ἡ ἐν Βαρσοβία ρωσιστὶ ἐκδιδομένη θρησκευτικῆ ἐφημερὶς «Λόγος» («Σλόβο») ἐν κυρίῳ ἄρθρῳ πραγματευομένη περὶ τοῦ ἐνταῦθα περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ παρ. Δεκεμβρίου συγκροτηθέντος Ἀ' Συνεδρίου τῆς ὀρθοδόξου Θεολογίας, σημειοῖ ὅτι τοῦτο ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως τῶν Ἑλλήνων διοργανωθὲν καὶ συγκληθὲν συμπύπτει πρὸς τὸν ἐορτασμὸν τῆς Ἑκατοταετηρίδος τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, ἐξαιρεῖ δὲ τὸ γεγονός ὅτι πρώτην ταύτην φοράν ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας πραγματοποιεῖται ἢ ἐπὶ τὸ αὐτὸ συνέλευσις τῶν ἀντιπροσώπων πασῶν τῶν ἐν Ἐυρώπῃ ὑφισταμένων ἀνωτάτων ἐπιστημονικῶν θεολογικῶν Πανεπιστημιακῶν Σχολῶν. «Ὁ,τι δὲν ἐπραγματοποιήθη εἰς μᾶλλον ἤρμεον ἐποχὴν—πρὸ τοῦ παγκοσμίου πολέμου—πραγματοποιεῖται σήμερον, καίτοι δ' ἐκ τῆς ὀρθοδόξου ἐπιστημονικῆς παρατάξεως ἐξέλιπον αἱ τέσσαρες ἐνδοξοὶ ρωσικαὶ Θεολογικαὶ Ἀκαδημαῖαι, αἱ τόσον πλουσίως συμβαλοῦσαι εἰς τὴν ὀρθόδοξον ἐπιστήμην, ἐν τούτοις ἢ ρωσικῆ θεολογικῆ διανόησις δὲν ἀπῆν ὅλως ἐκ τοῦ Συνεδρίου. Καὶ μόνη ἡ γενικὴ ἐπισκόπησις τοῦ προγράμματος αὐτοῦ καταδεικνύει, ὅτι αἱ ἐπιδιώξεις αὐτοῦ βαίνουναι καὶ πέραν τῶν ὁρίων τῆς καθαρῶς ἀκαδημαϊκῆς διαπραγματεύσεως τῶν θεολογικῶν προβλημάτων. Τὸ πρόγραμμα ἰδιαζόντως τονίζει τὴν σκέψιν περὶ ἰδίων, ἰδικῶν τῆς κατευθύνσεως τῆς ὀρθοδόξου θεολογικῆς σκέψεως, ὁδηγεῖ δὲ τὴν θεολογικὴν ἐπιστήμην εἰς τὴν ὁδὸν τῆς ἀμέσου ἐξυπηρετήσεως τῆς Ἐκκλησίας διὰ τῶν σπουδαίων καὶ ἀπαιτούντων πρακτικῆν λύσιν ἐκκλησιαστικῶν καὶ κοινωνικῶν προβλημάτων. Οὕτω ὁ ρόλος τοῦ Συνεδρίου δύναται νὰ χαρακτηρισθῆ ὡς προπαρασκευτικὸς τῆς ἀναμενομένης Οἰκουμενικῆς Συνόδου. Τὸ Συνέδριον, ἀνεξαργήτους ἐπιδιώκων σκοπούς, θὰ ἀσκήσῃ ἀναντιρρήτως ἀμεσον ῥοπὴν ἐπὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς. Ἐξ ἄλλου αἱ ἀποφάσεις αὐτοῦ δὲν ἔχουν ὑποχρεωτικόν, ἐπίσημον χαρακτῆρα διὰ τὴν Ἐκκλησίαν, διότι τὰ μέλη του παρουσιάζονται μόνον ὡς ἀντιπρόσωποι τῶν ἀνωτάτων Θεολογικῶν Σχολῶν, οὐχὶ δὲ τῶν Ἐκκλησιῶν κατ' ἀκολουθίαν ἢ σημασίαν του ἐντοπίζεται εἰς τὸ ἐπιστημονικὸν θεολογικὸν αὐτῶν κῆρος. Ἐφ' ὅσον δὲ μετέχουσιν αὐτοῦ καὶ πρόσωπα κληρικὰ καὶ δὴ καὶ ἱεράρχαι μετὰ λαϊκῶν θεολόγων, τὸ Συνέδριον ἐμφανίζεται ὡς ἁρμονικὴ ἀντιπροσώπενσις ἀμοφοτέρων τῶν ἐκκλησιαστικῶν σφαιρῶν πλήρης ἀμοιβαίας κατανοήσεως καὶ ξένη μονομερείας... Ἀνεξαργήτως τῶν πραγματικῶν ἀποτελεσμάτων του τὸ Συνέδριον ἀποτελεῖ βεβαίως σπανίαν πνευματικὴν ἐορτὴν διὰ τὰ μέλη του καίτοι ὁμοῦ ἐκτὸς πάσης ἀμφιβολίας ἢ πραγματικῆ αὐτοῦ θετικῆ σημασία ὡς ἱστορικῆς στιγμῆς ἐν τῇ ζωῇ τῆς Μιᾶς, Ἀγίας, Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας».

Σχόλια περὶ τοῦ Συνεδρίου ἐγράφησαν ἐν τῷ διε-

θνεῖ θρησκευτικῷ καὶ πολιτικῷ τύπῳ πρόπολλα, ἐξαιρουμένων δὲ τινῶν ἀνακριβειῶν ὁ γενικὸς τόνος τῶν γραφέντων ἀνταποκρίνεται πρὸς τὴν πραγματικὴν αὐτοῦ σημασίαν. Μὴ δυνάμενοι δι' ἑλλειψιν χώρου νὰ ἀναφέρωμεν ὅσα μέχρι τοῦδε ἐδημοσιεύθησαν, περιοριζόμεθα μόνον εἰς ὀλίγα τινὰ χαρακτηριστικὰ ἐξ ὧν συμπερασματικῶς ἐγράφησαν ἐν τῷ ἐπισήμῳ ὀργάνῳ τοῦ Βατικανοῦ «Ρωμαῖος Παρατηρητῆς» κατ' ἀνταποκρίσεις ἐξ Ἀθηνῶν: «Ἐάν τις δὲν εἶχε γνῶσιν ἢ πεῖραν τῆς διασπάσεως τῆς «ὀρθοδόξου» μάζης ὡς ἐκ τῆς κατατμήσεώς της εἰς αὐτοκεφάλους Ἐκκλησίας ζηλοτύπως πρὸς ἀλλήλας πάντοτε ἀνταγωνιζόμενας, ἀλλὰ καὶ ἐσωτερικῶς κατατρυχομένας ὡς ἐκ τοῦ ἀμοιβαίου τῶν μητροπόλεων ἀνταγωνισμοῦ, θὰ ἠδύνατο νὰ ἀποκομίσῃ ἐκ τοῦ λαμπροῦ συνεδρίου—ἐνθαρρυντικοῦ ἐν ταῖς σχέσεσίν του καὶ παρηγόρου διὰ τὴν καλὴν του πίστιν—, τὴν γνώμην, ὅτι ἡ ὀρθοδοξία εἶνε ἀκόμη ζωντανὴ δύναμις καὶ προωρισμένη ἴσως ἀκόμη διὰ μεγάλην τινὰ ἀποστολήν, ὡς ἐὰν τὸ παρελθὸν ἠδύνατο νὰ ἀναβιώσῃ. καὶ ὁ φοῖτιξ νὰ ἀναζωογονηθῆ ἐκ τῆς αἰθρίας του». Περισσότερον κρίνοντες νὰ σχολιάσωμεν τὰς ἀνέκαθεν ἄλλως τε γνωστὰς περὶ τῆς «κατατμήσεως» τῆς ὀρθοδοξίας ἀντιλήψεις τῶν παπικῶν, προσέχουμεν μόνον εἰς τὴν ἄλλην περὶ τοῦ Συνεδρίου εὐθυχρίσιν ἢ ὁποῖα τιμᾷ τὴν ὀρθοφροσύνην τοῦ ἐξ Ἀθηνῶν εἰς τὸν «Ρωμαῖον Παρατηρητῆν» ἐπιστεῖλαντος.

Ὁ Πάπας Ρώμης.

Ἡ παρατεινομένη ἀσθένεια τοῦ Πρωθιεράρχου τῆς Ἐκκλησίας Ρώμης δικαίως θλίβει τὰς καρδίας τοῦ καθολικοῦ κόσμου διὰ τὴν δοκιμασίαν ἣν ὑφίσταται ἡ Α. Α. ἐπὶ τοσοῦτον χρόνον ἐπὶ κλίνης ἀσθενείας κατακειμένη. Τὴν θλίψιν ταύτην συμμερίζεται καὶ πᾶς ὅστις ἐν τῷ προσώπῳ τῆς Α. Α. ἐκτιμᾷ τὸν διαπρεπῆ Προεστῶτα μεγάλης χριστιανικῆς Ἐκκλησίας, συνεύχεται δὲ ἐγκαρδίως ὑπὲρ τῆς ταχείας ἀναρρώσεως Πίου τοῦ ΙΑ'.

† Ἐπίσκοπος Ammundsen

Κατὰ τὴν νύκτα τῆς 30 Νοεμβρίου πρὸς τὴν 1ην Δεκεμβρίου ἀπεβίωσεν αἰφνιδίως ὁ Ἐπίσκοπος Ammundsen τοῦ Hadersler τῆς Δανιμαρκίας, Πρόεδρος τοῦ παγκοσμίου συνδέσμου πρὸς προαγωγὴν διεθνoῦς φιλίας διὰ τῶν Ἐκκλησιῶν.

Ὁ ἐξοχος χριστιανικὸς χαρακτῆρ τοῦ ἀποθανόντος Ἱεράρχου τῆς Δανικῆς Ἐκκλησίας, ἡ πολυμάθεια καὶ ἡ ἀπεριόριστος γλωσσομάθειά του συνετέλεσαν, ὥστε ἅμα τῇ ἀποχωρήσει τοῦ Λόρδου Dickenson ἐκ τῆς προεδρείας τοῦ Παγκοσμίου Συνδέσμου νὰ ἐκλεγῆ οὗτος παμπηφεὶ Πρόεδρος αὐτοῦ. Ἡ ἐπ' αὐτοῦ διεύθυνσις τοῦ Παγκοσμίου Συνδέσμου ὑπῆρξεν ὑποδειγματικῆ. Ὁ Ammundsen ἐγεννήθη ἐν Κοπεγχάγῃ τῷ 1875, τῷ δὲ 1901 διορίσθη καθηγητῆς τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας ἐν τῷ ἐκεῖ Πανεπιστημίῳ, περίφημοι δὲ ἐγένοντο αἱ περὶ τῆς Διαμαρτυρήσεως καὶ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας τῆς Δανιμαρκίας ἐπιστημονικαὶ αὐτοῦ ἐργασίαι.

Ἡ ἀληθῶς χριστιανικὴ αὐτοῦ καρδιά καὶ ἡ ἀ-

γαθότης ἔφερεν αὐτὸν ἐνωρίτατα εἰς ἐπαφὴν μὲ τὰς μεγάλας διεθνεῖς ὀργανώσεις τοῦ Παγκοσμίου Συνδέσμου διεθνοῦς φιλίας διὰ τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ τοῦ πρακτικοῦ Χριστιανισμοῦ, εὐθὺς δ' ἀμέσως διεκρίθη καὶ ἀνεγνωρίσθη ἡ χριστιανικὴ του προσοπικότης, ἥτις ὀλόκληρος ἀφιερώθη εἰς τὴν ἱεράν τῆς εἰρηνεύσεως τῆς οἰκουμένης ὑπόθεσιν. Μὲ ἰδιαιτέραν ὅλως συμπάθειαν περιέβαλε τὸ ζήτημα τῶν μειονοτήτων, διὰ τὸ ὁποῖον εἰργάσθη μετὰ ζήλου καὶ χριστιανικῆς ἀληθείας διαθέσεως.

Τῷ 1935 ἀνεβιβάσθη εἰς τὴν προεδρείαν τοῦ παγκοσμίου Συνδέσμου, ἔνθα οἱ δὲ εἶναι εἰς τὰ ὦτα τοῦ χριστιανικοῦ κόσμου αἱ δύο περίφημοι καταστάσεις ἐγκύκλιοι αὐτοῦ «ὁ πρὸς τὰς Ἐκκλησίας χαιρετισμός» (1935) καὶ «περὶ τῆς παρούσης διεθνοῦς καταστάσεως» (1936). Ἡ κρίσιμος κατάστασις τῆς οἰκουμένης κατέστησεν αὐτὸν τελευταίως ἐξαιρετικῶς περιφρονῆται καὶ διὰ παντὸς τρόπου ἐπεζήτη νὰ τονίσῃ τὴν ἀνάγκην τῆς εἰς πᾶσαν χώραν καὶ κοινωvίαν ἀνυπόθετος τοῦ χριστιανικοῦ ἰδεώδους ἐν τῇ καθημερινῇ ζωῇ πρὸς σωτηρίαν τῆς ἀνθρωπότητος.

Ὁ θάνατος τοῦ ἀειμνήστου Ἐπισκόπου Ammundsen ἀνγγέλη τῷ Ἀ' ἐν Ἀθήναις Συνεδρίῳ τῆς Ὁρθοδόξου Θεολογίας τηλεγραφικῶς, προτάσει δὲ τοῦ Προέδρου αὐτοῦ τὸ Συνέδριον ἀπέστειλε συλλυπητήριον τηλεγράφημα, διὰ στιγμιαίας δὲ διακοπῆς καὶ σιγῆς τοῦ Συνεδρίου ἐπεδείχθη ὁ ὀφειλόμενος πρὸς τὴν μνήμην τοῦ θανόντος σεβασμός.

Τὸ ἑλληνικὸν ἔθνικὸν Συμβούλιον τοῦ παγκοσμίου Συνδέσμου, λαβὼν γνῶσιν τοῦ θανάτου αὐτοῦ, διὰ τοῦ Γενικοῦ αὐτοῦ γραμματέως καθηγητοῦ κ. Ἀμίλκα Ἀλιβιζάτου, διεβίβασε θεομὰ συλλυπητήρια πρὸς τὴν κεντρικὴν ὀργάνωσιν καὶ τὴν οἰκογένειαν τοῦ μεταστάτους.

Κύριος ἀναπαύσαι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐν χώρᾳ ζώντων.
Α. Α.

* Ὁ Μ. J. Congar γράφων ἐν τῷ ἐγκρίτῳ περιοδικῷ «Revue de Theologie» περὶ τῶν τάσεων καὶ τῶν ἀσχολημάτων τῆς ἐν Γαλλίᾳ καθολικῆς θεολογίας, σημειοὶ ὡς κύρια αὐτῆς γενικὰ χαρακτηριστικὰ τὰ ἑξῆς: α) Ἡ καθολικὴ ἐν Γαλλίᾳ θεολογία ἤδη ἀπηλλάγη τῆς «μοδερνιστικῆς» κρίσεως, ἥτις ἐδέσποζεν ἐν αὐτῇ ἐξ ὀλοκληροῦ ἤδη ἀπὸ τοῦ 1900. β) Ἡ θεολογία δὲν ἀποτελεῖ πλέον ἀσχόλημα μόνον τῶν κληρικῶν εἰς αὐτὴν ἤρχισαν νὰ ἀφιερῶν τὴν προσοχὴν τῶν καὶ λαϊκῶν, σημειοῦται δὲ ἐξαιρετικῶς ζωηρὰ ἡ διάδοσις τοῦ θερησκευτικοῦ βιβλίου, ἐξ οὗ καὶ ἡ πρωτοφανὴς ὑπὸ μεγάλων ἐκδοτικῶν οἴκων σύστασις συλλογῶν καὶ σειρῶν εἰδικῶς θερησκευτικῶν συγγραμμάτων. Τοιοῦτοτρόπως τὸ χάσμα, τὸ μέχρι τοῦδε χωρίζον τὸν κληρὸν καὶ τὸν λαόν, ταίνει πρὸς ἐξαφάνισιν. λαμβανόμενου μάλιστα, ἐξ ἄλλου, ὑπ' ὅψιν οὗ ἤρχισαν πλέον καὶ οἱ κληρικοὶ νὰ πυκνώσῃ τὴν φοιτησίαν τῶν εἰς τὰ Πανεπιστήμια τοῦ κράτους. Λαϊκοὶ συγγραφεῖς ἐπιφανεῖς μετέχοντες διὰ συγγραφῶν τῆς θερησκευτικο-θεολογικῆς ἐν Γαλλίᾳ κινήσεως σημειοῦνται οἱ Maritain, Gilson, Vignaux, Marcel, Forest, Guittou, Vialatoux, κλ. γ) Οἱ θεολόγοι ἔρχονται εἰς στενωτέραν πρὸς τὴν ζωὴν ἐπαφὴν.

Οἱ καθολικοὶ καὶ οἱ διαμαρτυρόμενοι τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς ἀπὸ κοινοῦ ἀπεφάσισαν νὰ στήσωσιν ἐν Οὐασινγκτόνι ἐν ἔθνικόν ἀγαλμα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐπικουροῦντος καὶ τοῦ τμήματος Καλῶν Τεχνῶν τοῦ ὑπουργείου Παιδείας. Ἡ ἀπόφασις αὕτη προὐκλήθη ἐκ τῆς τάσεως τῆς κοινῆς ἀντιδράσεως κατὰ τῆς

ἀντιχριστιανικῆς καὶ κομμουνιστικῆς δράσεως τῶν ἄκρων ἀριστεροῦν. Ἀγαλμα τοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ ἀμερικανικῇ πρωτεύουσῃ θὰ συμβολίσῃ τὸ γεγονός, ὅτι πάντες οἱ ἀμερικανοὶ ἐπιθυμοῦσι νὰ ζῶσι συμφῶνως πρὸς τὸ πνεῦμα καὶ τὴν ἠθικὴν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅστις, Θεὸς ὢν, ὑπῆρξεν ἄμα καὶ ὁ μέγιστος διδάσκαλος τῆς κοινωνικῆς ἠθικῆς.

* Μεγάλῃ πρὸς τὸν Χριστιανισμὸν κίνησις παρατηρεῖται εἰς τὰς τάξεις τῶν παριῶν ἐν Ἰνδίας. Ἀπὸ τῆς τελευταίας γενεᾶς κατὰ χιλιάδας προσέρχονται εἰς τὴν χριστιανικὴν θρησκείαν ἀποτελοῦσαι ἐτήσιον ἀριθμὸν 150,000—200,000, ὑπολογίζεται δ' ὅτι οὗτος θὰ ἀπέλθῃ εἰς 300,000 ἐτησίως. Τὸ πρῶτον χαρακτηρίζεται ὡς πρωτοφανὲς ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς χριστιανικῆς ἐν Ἰνδίας δράσεως. Ἡ κίνησις αὕτη σημειοῦται ἤδη ἐπὶ ὀλόκληρον τὴν τελευταίαν πεντηκονταετίαν μεταξὺ τῶν ἰνδῶν παριῶν, ἐξ ὧν 4,000,000 ἀποτελοῦσιν ἤδη τὸν μέγιστον τοῦ ὄλου ἐν Ἰνδίας ἀριθμὸν τῶν χριστιανῶν ἀνερχομένων εἰς 6,000,000.

* Ἐν τῷ «Ὁρθοδόξῳ Παρατηρητῇ» τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς δημοσιεύεται ἀπάντησις εἰς ἐρώτημα αὐτῆς πρὸς τὴν Ἀρχιεπισκοπὴν τῆς Ἰ. Συνόδου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου εἰς ἐρώτημα ἀν ἐπιτρέπεται εἰς μὴ ὀρθόδοξον νὰ βαπτίσῃ τέκνον ὀρθοδόξου οἰκογενείας. Κατὰ τὴν ἀπάντησιν, ὁ ἀνάδοχος τέκνον ὀρθοδόξου οἰκογενείας δέον ἀπαραιτήτως νὰ εἶνε χριστιανὸς ὀρθόδοξος, «τῆς χριστιανοποιήσεως προσώπου ἄλλου δόγματος ἀποκλειομένης, ὡς ἀντιβαίνουσης πρὸς αὐτὴν τὴν ἐγγονίαν τοῦ ἀναδόχου».

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς καὶ τῷ νέφῳ ἔτει ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος ἀντήλλαξε συγχαρητήρια τηλεγραφήματα καὶ γράμματα πρὸς τοὺς Προέδρους τῶν Ἀυτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν καὶ πρὸς τοὺς Σεβασμιωτάτους Ἱεράρχας. Ἐπεσοκέφθησαν δὲ αὐτὸν οἱ παρεπιδημοῦντες ἐν Ἀθήναις καὶ οἱ σχολάζοντες Ἱεράρχαι καὶ ἐκτὸς ἄλλων ἐπισήμων ὁ Μ. Ἀυλάρχης τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως κ. Μερόκας καὶ ὁ ἰδιαιτέρως Γραμματεὺς τῆς Α. Μ. κ. Δεβίδης καὶ οἱ κ. Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐρησκυμάτων καὶ τῆς Παιδείας.

—Κατὰ τὸ ἔθος τὴν 1ην τοῦ νέου ἔτους μ. μ. ἐτελέσθη ἐν τῇ Ἀρχιεπισκοπῇ ἡ ἑορτὴ τῆς Βασιλοδησίας. Παρέστησαν δὲ κατ' αὐτὴν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης κ. Γεννάδιος, οἱ Σεβ. Μητροπολίται πρ. Χίου κ. Πολύκαρπος, πρ. Λαγκαδᾶ κ. Γερμανός, πρ. Νευροκοπίου κ. Εὐγένιος ὁ Θεοφίλ. Ἐπίσκοπος Παττάρων κ. Μελέτιος καὶ οἱ βοηθοὶ Ἐπίσκοποι τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν Βερσθένης κ. Γερμανός, καὶ Ταλαντίου κ. Παντελεήμων ὁ Βασιλικὸς Ἐπίτροπος κ. Δ. Πετρακάκος καὶ τὸ προσωπικὸν τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς.

—Τὴν 2αν ἡμέραν τοῦ νέου ἔτους μ. μ. παρεκάθησαν εἰς τέϊον ἐν τῇ Ἀρχιεπισκοπῇ οἱ Καθηγηταὶ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.

—Αἱ ἑορταὶ τοῦ δωδεκαήμερου διεξήχθησαν καθ' ἅπασαν τὴν Ἑλλάδα ἐν ἀπολύτῳ τάξει καὶ ἐν ζωηραῖς ἐκδηλώσεσι τοῦ θερησκευτικοῦ αἰσθήματος τοῦ εὐσεβοῦς λαοῦ.

—Τὸ ἐν ἄλλῃ στήλῃ τοῦ παρόντος φύλλου τῆς «Ἐκκλησίας» δημοσιευόμενον ἔγγραφο τοῦ Ὑπουργείου Ἐρησκυμάτων καὶ Παιδείας πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον δημοσίας ἀσφαλείας περὶ τῶν Παλαισημερολογικῶν ἐκκοινοποιήθη πρὸς τὴν Ἱεράν Σύνοδον, πρὸς τοὺς Σεβ. Μητροπολίτας καὶ πρὸς τοὺς κ. Νομάρχας.

—Τῇ προχθῆς Πέμπτῃ ἐγένετο ἐν τῇ αἰθούσῃ τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρείας ἡ ἐναρξὶς τῶν μαθημάτων τῆς ἀριστοτάτου Ἐλευθέρας Σχολῆς Κοινωνικῆς Προνοίας, καθ' ἣν μετὰ εἰσήγησιν τοῦ Πρυτάνεως τοῦ Πανεπιστημίου κ. Γρηγορίου Παπαμιχαήλ, Προέδρου τῆς Ἐφορείας τῆς Σχολῆς, περὶ τῆς φύσεως καὶ τοῦ σκοποῦ αὐτῆς, ἐδίδαξεν ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος ἐπὶ ὧραν περὶ τῶν χριστιανικῶν βάσεων τῆς κοινωνικῆς Προνοίας. Ἡ αἰθουσα ἦτο κατάμετος ἀκροατηρίου.

—Ἐδημοσιεύθη ἐν τῇ «Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως» ὁ

ἀναγκαστικός νόμος, δι' οὗ ἰδρύεται ἡ «Χριστιανική Ἐκπαιδευτικὴ Ἀδελφότης», διατελοῦσα ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ τὴν προστασίαν τοῦ Ὑπουργείου Θρησκευμάτων καὶ Παιδείας. Τὸν νόμον εἰσηγήθη ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος, ἔχων καὶ τὴν ἔγκρισιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, σκοπὸς δὲ αὐτοῦ εἶναι ἡ ἰδρυσαίσα Σχολεῖον πρὸς μόρφωσιν τῶν νεανίδων διὰ λογίων ἑλληνίδων μοναχῶν, εἰδικοῦ μοναχικοῦ τάγματος, ἐδρευόντας ἐν Τήνῳ. Ἡ ἀδελφότης θὰ διοικῆται ὑπὸ δεκαμελοῦς Ἀδελφάτου, οὗτινος Πρόεδρος ἔσται ὁ ἐκαστοτε Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν, Ἀντιπρόεδρος δὲ ὁ ἐκαστοτε Μητροπολίτης Σύρου. Ἐν προσεχῇ φύλλῳ τῆς «Ἐκκλησίας» θὰ δημοσιεύσωμεν τὸν νόμον.

— Κατὰ τὰς ἐορτὰς τῶν Χριστουγέννων καὶ τοῦ νέου ἔτους ἡ ἐν Πόρῳ ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν καὶ καθοδήγησιν τοῦ ἱερέως τοῦ Β. Ν. Ἀρχιμ. Διονυσίου Παπανικολοπούλου δρώσα ἀγαθοεργὸς ἀδελφότης Κυριῶν ὁ «Ἅγιος Ἀθανάσιος» διένειμεν βοήθημα καὶ χρήματα εἰς ἐβδομήκοντα τρεῖς πτωχοὺς καὶ ἀπόρους οἰκογενεῖας στερουμένας καὶ αὐτοῦ τοῦ ἐπιουσίου, ἀνερχόμενα εἰς τὸ ποσὸν τῶν ἑννέα χιλιάδων δραχμῶν. Ἐπίσης τὴν παραμονὴν τῶν Χριστουγέννων ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Κέντρου Κυριακῶν Μάνεση, πᾶν εὐγενῶς παραχωρηθεῖσαι, ἐπέδωκεν καὶ ὑπέδωκεν ἑκατὸν δέκα ἐπτὰ ὄρφανὰ καὶ ἄπορα παιδάκια, γέροντας πτωχοὺς καὶ ἀστέγους καὶ γριάς διὰ καινουργῶν ἐνδυμάτων καὶ καινουργῶν ὑποδημάτων δαπανήσασα ἅνω τῶν δέκα τεσσαρῶν χιλιάδων δραχμῶν. Εἰς ὅλους αὐτοὺς διένειμεν καὶ χριστουγεννιάτικα δῶρα. Τὰ χρήματα τῶν ἀνωτέρω δαπανῶν προέρχονται ἐκ τῶν τακτικῶν μηνιαίων συνδρομῶν τῶν μελῶν τῆς ἀδελφότητος, ἐξ εἰσφορῶν ἐκτάκτων διαφόρων φιλανθρωπῶν, ἐκ δίσκων περιφερομένων εἰς τοὺς ἐορτάζοντας ἱεροὺς ναοὺς, ἐξ ἐράνων ἐνεργουμένων εἰς τὴν ἄορταν τοῦ Πόρου καὶ τοῦ Γαλατᾶ κατὰ τὴν πρὸ τῶν Χριστουγέννων Κυριακῆν. Ἐπίσης χρήματα πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν ἔργων τῆς ἀνωτέρω ἀδελφότητος προσέφερεν ἡ Κοινότης Πόρου, ὁ ἐπαγγελματικὸς καὶ ἱατρικὸς Σύλλογος Πόρου, οἱ ἐν Ἀθήναις καὶ Πειραιεὶ Τροϊζήνιοι, ὁ μεγαλοβιομηχανὸς κ. Ἰωάννης Θανατοσόπουλος, ἐν ᾧ βιομηχανοὶ Δημήτριος καὶ Κωνσταντῖνος Σφαῆλος ἐν Πειραιεὶ προσέφερον δύο τόπια ὑφαντάματος ἐξ ὧν κατασκευάσθησαν ἐνδύματα διὰ τοὺς πτωχοὺς. Τὸ θεῖον κήρυγμα γίνεται ὑπὸ τοῦ ρέκτου Ἀρχιμανδρίτου πικνὸν ἐν τῇ πόλει τοῦ Πόρου καὶ τοῦ Γαλατᾶ καθ' ἑκάστην Κυριακὴν καὶ ἐορτῆν. Ὁ κόσμος συρρέει ἀθρόως καὶ ἀκροῖται τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ.

— Ὁ ὑπὸ τὴν ἐπιμέριον προεδρίαν τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Θεσσαλιώτιδος κ. Ἰεζεκιὴλ σύλλογος τῶν πολυτέκνων Καρδίτσης τὴν παρελθούσαν Κυριακὴν ἐτέλεσεν ἐν τῷ μητροπολιτικῷ ναῷ τοῦ ἁγ. Κωνσταντίνου πανηγυρικὴν λειτουργίαν ἱεροῦ γοῦντος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου καὶ παριστάμενων τῶν ἀρχῶν τῆς πόλεως. Μετὰ τὸ πέρασ τῆς θείας λειτουργίας μετέβησαν ἅπαντες εἰς τὰ γραφεῖα τοῦ Συλλόγου ἐνθα ὁ πρόεδρος κ. Σωτηρόπουλος προσεφώνησε τὸν Σεβ. Μητροπολίτην, εἰς δὲ ἀπήντησεν ὁ Σεβασμιώτατος τονίσας καὶ τὰ δικαιώματα τῶν πολυτέκνων ἀκολουθούτων τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ καὶ τὰς ὑποχρεώσεις τῶν ἵνα ἐτοιμάσῃ πολίτας χρηστούς. Ὁμοίως ὁμίλησεν καὶ ὁ κ. Β. Παπαδάκης πτυχιούχος τῆς θεολογίας.

— Τὸ ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Θεσσαλιώτιδος κ. Ἰεζεκιὴλ φιλόδοτων Ταμείων Καρδίτσης διὰ κλήρου ἐπρόειχε μίαν κόρην ἐκ καταλόγου τῶν ἐξ ἐνοριῶν τῆς πόλεως ὅν κατήρτισαν οἱ ἱερεῖς. Ὁ κλήρος ἠδύνησε τὴν Ἀρσενὴν Λιάσκου ἣτις ἔλαβεν δρ. 5000.

— Ἡ Ἐνοριακὴ Ἐπιτροπεία τοῦ μητροπολιτικοῦ ναοῦ Μυτιλήνης ἐν σεμνῇ τελετῇ ἐπέδωκεν εἰς τὸν Σεβ. Μητροπολίτην Μυτιλήνης Ἰάκωβον εἰκόνα τοῦ πολιούχου τῆς πόλεως ἁγ. Θεοδώρου εἰργασμένην δι' ἀργύρου, παριστώσαν δὲ καὶ πάντα τὰ πρωτοβουλία καὶ αὐτῶντος καμάτους τῆς Α.Σ. ἀνεγερθέντα φιλανθρωπικὰ καὶ κοινωνικὰ καθιδρύματα. Κατὰ τὴν τελετὴν μαθήτρια τοῦ Κατηχητικοῦ σχολείου ἔψαλον τὸ κοντάκιον τοῦ ἁγ. Βασίλειου καὶ τὴν φήμην τῆς Α.Σ., προσεφώνησε δὲ δι' ἐνθουσιασμοῦ καὶ μεστῆς εὐγνωμοσύνης προσλαλιᾶς ὁ διευθύνων

τὴν Ἐπιτροπείαν κ. Γ. Βιτούλιας. Τὸ ἀφιέρωμα φέρεται ἐγγράμματον τὸ ἀκόλουθον ἐπίγραμμα: «Τῷ Σεβασμιωτάτῳ Μητροπολίτῃ Μυτιλήνης Ἰακώβῳ τῷ πάνν, δεξιωτάτῳ οἰκοτροφῷ καὶ μεγαλοεργῷ εὐεργέτῃ τῆς πόλεως καὶ ἑπαρχίας Μυτιλήνης, ἡ Ἐνοριακὴ Ἐπιτροπεία τοῦ ἱεροῦ μητροπολιτικοῦ ναοῦ ἐφ' οἷς πρωτοβούλως ἐθεσμοθέτησε τὴν ἐορτὴν τῆς διὰ τοῦ σπυτοῦ λειψάνου τοῦ πολιούχου Μυτιλήνης ἁγίου Θεοδώρου παλαιοβλακῆς λιτανεύσεως, τὴν βαθεῖαν εὐγνωμοσύνην αὐτῆς εὐλαβῶς διατρανοῖ». Ἡ Α. Σ. ἠψυχάρησε τὴν Ἐπιτροπείαν χαρακτηρίσασα τὰ ἐπιτελεσθέντα ἔργα ὡς ἔργα τῆς κοινωνίας ὁλοκληρῶν δρώσης ὑπὸ τὴν θεῖαν ἔμπνευσιν καὶ καθοδήγησιν, ἐπηκολούθησε δ' εἰτα ὁ πολυχρονισμὸς τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΩΣΙΑΣ

Κατὰ τὴν προσπάτως ὑπὸ τοῦ λαϊκοῦ Κομισαριάτου δημοσιευθεῖσαν στατιστικὴν, κατὰ τὸ 1935 ἡ κυβερνήσις ἔκλεισε 14,000 ναοὺς, εὐκτηρίους οἴκους καὶ συναγωγὰς· 3687 ἱερεῖς καὶ κληρικοὶ παντοῖων θρησκευμάτων ἐδικάσθησαν, ἡ θανατικὴ δὲ καταδίκη ἐπεβλήθη εἰς 39 περιπτώσεις. Ὁ διάσημος καθεδρικός ναὸς τῆς ἐν Μόσχῃ Παναγίας τοῦ Καζάν ἐκρημίσθη. Ἐκ τῶν ἐν Μόσχῃ 1.624 ὀρθοδόξων ναῶν καὶ παρεκκλησιῶν ἀπομένουν μόνον 90, ἐκ δὲ τῶν 5 καθολικῶν δύο καὶ μία ἐκ τῶν τριῶν λουθηρανικῶν. Ἐκ τῶν 11.000 ἐν Μόσχῃ κληρικῶν τῶν ἀπόρων θρησκευμάτων ἀπέμειναν μόνον 2.000. Οἱ καθεδρικοὶ ναοὶ τῆς Ὀδησοῦ, τοῦ Πατροπάβλοσκ καὶ τοῦ Μασσισιάνσκ κατεκρημνίσθησαν διὰ δυναμίτιδος. Ἐκ τῶν ἐν Ροσσοβίφ πέντε ἐκκλησιῶν ἀπέμεινε μία.

— Τὸ Σοβιὲτ τῶν λαϊκῶν Ἐπιτρόπων ἐξέδωκεν ἀπόφασιν, καθ' ἣν οἱ ὑπὲρ τὴν δεκαστίαν συναχθῆσαντες ἐν ἐνορίᾳ τινὶ ἱερεῖς δὲν ἔχουσι δικαίωμα νὰ ἐγκατασταθῶσιν εἰς πόλεις ὧν ὁ πληθυσμὸς ὑπερβαίνει τὰς 45.000 κατοίκων. Ὅσοι δὲ τῶν ἱερέων διαβιούσιν ἤδη εἰς πόλεις ὀφείλουσι νὰ ἐφοδιασθῶσι διὰ νέας ἀδείας διαμονῆς. Ἐν τῇ αὐτῇ ἀποφάσει ἐπικυροῦνται τὰ πρότερον δεδομένα περὶ ἀπαγορεύσεως εἰς τε τοὺς ἱερεῖς καὶ τοὺς ἐν τοῖς ναοῖς διακονοῦντας νὰ καταλαμβάνωσι δημοσίας θέσεις, ἐξαιρουμένων τῶν ἐκ τῶν κληρικῶν ἀποταξαμένων τῇ ἱερωσύνῃ καὶ ἐφοδιασμένων διὰ συμμαρτυριῶν ὑπευθύνων κρατικῶν λειτουργῶν.

— Ἐκ τῶν 200 ἐν τῇ Σοβιετικῇ διαμικροτρομενων παστόρων ἀπέμειναν σήμερον μόνον 6, ὁ δ' ἐν Μόσχῃ μοναδικὸς πάστορ Στρέκ συλληφθεὶς ἐφυλακίσθη.

— Ἐν Κάννας τῆς Γαλλίας ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ἀναστάσιος συλλειτουργῶν μετὰ τῶν Ἀρχιεπισκόπων Σεραφείμ καὶ Θεοφάνους ἐχειροτόνησεν εἰς Ἐπίσκοπον τὸν γηραιότερον πάντων τῶν ὑπερορῶν ρώσων ἱερέων ὀδοκηνοσύτην πρωτοπρεσβύτερον Ὀστρόμωμφ.

— Κατ' ἀποφασιν τοῦ ἐν Μόσχῃ Συνδρόμου τῶν Ἀθῶν, ἐν τῇ πόλει ταύτῃ τὸν προσεχῆ Φεβρουάριον θὰ συγκροτηθῇ συνέδριον τῶν Ἀθῶν, οὗτινος θὰ μετὰσχῶσι 1600 ἀντιπροσωποὶ προσερχόμενοι ἐκ 46 χωρῶν. Τὸ συνέδριον θὰ συζητήσῃ περὶ ἰδρύσεως κεντρικῆς διοικήσεως τοῦ κατὰ τῆς θρησκείας ἁγῶνος, ἥτοι περὶ διοργανώσεως «Διεθνούς» τῶν Ἀθῶν μετώπου πρὸς συστηματικωτέραν ἀντιθρησκευτικὴν προπαγάνδαν ἀνὰ σύμπαντα τὸν κόσμον.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΣΕΡΒΙΑΣ

Ὁ Πατριάρχης Σεργίας Βαρνάβας ὁμλῶν πρὸ τινων ἡμερῶν εἰς ἀντιπροσώπους ἀνικουμμουνιστικῆς οργανώσεως εἶπε πρὸς τοὺς ἄλλοις ὅτι ὁ κομμουνισμὸς εἶνε δραστηκώτατον δηλητήριον, ἀνατρεπτικὸν τῆς οἰκογενείας, τῆς κοινωνίας, τοῦ ἔθνους, τοῦ Κράτους, αἱ δὲ ὑποσχέσεις του εἶνε ψεύδη κενὰ καὶ ἀπάται ἀναιδέεις. Ἐξέφρασε δὲ ὁ Πατριάρχης τὴν συμπάθειαν αὐτοῦ πρὸς τὸν ἁγῶνα τοῦ ἡγέτου τῆς Γερμανίας Χίτλερ κατὰ τοῦ ἐκ τοῦ μολοσβερισμοῦ παγκοσμίου κινδύνου καὶ πρὸς ὄφελος τῆς ἀνθρωπότητος. Προσέθηκεν ὅτι εἶνε πεπεισμένος ὅτι αἱ προσπάθειαι τοῦ Χίτλερ κατὰ τοῦ μολοσβερισμοῦ ὅστις ὑπεδούλωσε τὸν ρωσσικὸν λαὸν δὲν ἔχουσι τι τὸ κοινὸν πρὸς ἱμπεριαλιστικούς σκοπούς. Τέλος ὁ Πατριάρχης ἐξέφρασε τὴν συμπάθειάν του «πρὸς τὸ μέγα γερμανικὸν

ἔθνος, οὐτινος ἡ πάλῃ διὰ τὴν ἰσότητά πρὸς τὰ ἄλλα ἔθνη, εἶνε ἀξία σεβασμοῦ».

—Κατὰ τηλεγράφημα τοῦ ἐν Βερολίῳ ἀνταποκριτοῦ τῶν «Τάιμς» καὶ τοῦ «Μαγχεστριανού Φύλακος» ἡ ὀρθόδοξος ἐκκλησία τῆς Σερβίας ἀποβλέπει μετὰ καταφανοῦς δυσφορίας πρὸς τὸ Κογκορδάτον τὸ συναφθὲν μετὰ τῆς Γιουγκοσλαβίας καὶ τῆς ἁγίας Ἐδρας καὶ τὸ ὁποῖον ἔχει ὑποβληθῆ πρὸς ἐπικύρωσιν εἰς τὴν Γιουγκοσλαυτικὴν Βουλὴν. Ὁ Σέρβος Πατριάρχης ἠπειλήσεν ὅτι θὰ φθάσῃ μέχρι ἀσκήσεως δλων τῶν δικαιωμάτων τῆς ἐκκλησίας ἐναντίον τῶν ὀρθοδόξων μελῶν τῆς Κυβερνήσεως ἐὰν τὸ Κογκορδάτον ἐπικυρωθῆ. Βεβαίως ἐπίσης ὅτι ὅλα τὰ ὀρθόδοξα μέλη τοῦ Κοινοβουλίου ἔλαβον ἀπειλητικὰς ἐπιστολάς, ὅτι θ' ἀφορισθοῦν ἐάν ψηφίσουν τὴν ἐπικύρωσιν τοῦ Κογκορδάτου, τὸ ὁποῖον χορηγεῖ εἰς τὴν Καθολικὴν Ἐκκλησίαν εὐνοϊκωτέραν θέσιν ἐκείνης ἢς ἀπολαύει εἰς τὰ παρισσότερα καθολικὰ κράτη τοῦ κόσμου. Ὑπόμνημα ὑποβληθὲν εἰς τὸν κ. Πρωθυπουργὸν ὑπὸ τῆς Ἱεραῆς Συνόδου τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Γιουγκοσλαβίας προβάλλει 23 λόγους διὰ τοὺς ὁποίους ἡ Ἐκκλησία αὕτη κηρύσσεται ἐναντίον τοῦ προτεινομένου Κογκορδάτου. Οἱ σπουδαιότεροι τῶν λόγων εἶναι: 1) Τὸ Κογκορδάτον ἀπαγορεύει εἰς τὸν καθολικὸν Κλήρον πᾶσαν ἀνάμειξιν εἰς τὴν πολιτικὴν, ἀλλ' ὑποχρεοῖ τὴν Γιουγκοσλαυτικὴν Κυβέρνησιν νὰ ἐπιβάλλῃ τὸν αὐτὸν κανόνα εἰς ὅλας τὰς ἄλλας θρησκείας. 2) Τὸ Κογκορδάτον ἐξουσιοδοτεῖ τὴν Καθολικὴν Ἐκκλησίαν νὰ ἰδρῦσῃ ἐν Γιουγκοσλαυτικῇ ὁσασδήποτε μονὰς κρῖνει ἀναγκαῖον καὶ ἐπιτρέπει εἰς τοὺς Ἰησοῦτας νὰ ἐπαναλάβουν τὴν δρᾶσιν των ἐν τῇ χώρῳ. 3) Πάντα τὰ κτήματα τὰ δημευθέντα ἐν Αὐστρουγγαρίᾳ πρὸ 180 ἐτῶν (ὅταν ἐξεδιώχθησαν οἱ Ἰησοῦται) θ' ἀποδοθοῦν εἰς τὴν Καθολικὴν Ἐκκλησίαν ἢ θὰ δοθῆ ἀνάλογος ἐπιζημίωσις. 4) Ἡ Καθολικὴ Ἐκκλησία ἐπιτρέπεται νὰ ἰδρῦσῃ ὁσασδήποτε θεολογικὰ κολλέγια νομιζει ἀναγκαῖα καὶ ταῦτα πρέπει νὰ συντηροῦνται ἐξ ὀλοκλήρου ὑπὸ τοῦ Κράτους. 5) Τὰ θρησκευτικὰ εἶναι ὑποχρεωτικὰ εἰς ὅλα τὰ σχολεῖα τῶν Καθολικῶν, ἀλλ' ὄχι καὶ εἰς τὰ σχολεῖα ἄλλων θρησκειῶν. 6) Ἐπιτρέπεται εἰς τὴν Καθολικὴν Ἐκκλησίαν νὰ ἰδρῦσῃ ὁσασδήποτε κατηχητικὰ σχολεῖα θέλει, ταῦτα δὲ πρέπει νὰ συντηροῦνται ὑπὸ τοῦ Κράτους. Καίτοι ὑπάρχουν 6 ἑκατομμύρια ὀρθοδόξων ἐναντὶ 6 ἑκατομμυρίων Καθολικῶν ἐν Γιουγκοσλαυτίᾳ, τὸ Κογκορδάτον δίδει εἰς τοὺς καθολικοὺς προνόμια, τῶν ὁποίων οὐδὲν ἄλλο δόγμα ἀπολαύει.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΠΟΛΩΝΙΑΣ

Κατὰ παράκλησιν τοῦ ἐν Βαρσοβίᾳ ἑλληνοσ προεβευτοῦ, τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἀνακομιδῆς τῶν σοφῶν τῶν ἐλλήνων βασιλέων εἰς Ἑλλάδα ἐτελέσθη ἐπιμνημόσυμος δέησις ἐν τῷ μητροπολιτικῷ ναφ τῆς Μαρίας Μαγδαληνῆς ἐλληνιστῆ ὑπὸ τοῦ Καθηγτοῦ τῆς Ὀρθοδόξου Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Βαρσοβίας Ἄρχιμ. Ἰλαρίωνος Βασδέκα, τοῦ χοροῦ ψάλλοντος ἐπ' ἰσῆς ἐλληνιστί. Παρῆσαν τὸ διπλωματικὸν σῶμα καὶ ἀντιπρόσωποι τῆς ἐλληνικῆς παροικίας.

ΡΩΜΑΪΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Ἐν τῇ μικρῇ τῆς Ἀδριατικῆς νήσῳ Ηναι συνεκροτήθη ἐπ' ἐσχάτων λειτουργικῶν συνέδριον, κατὰ τὸ ὁποῖον ἐτονίσθησαν ὡς ἀρχαὶ τῆς λειτουργικῆς κινήσεως τὰ ἑξῆς: α) ὅτι ἡ λειτουργία δεόν νὰ κατέχη τὴν κεντρικὴν θέσιν ἐν ταῖς προσευχαῖς ἡμῶν· β) ὅτι ἡ λειτουργία προσφέρεται ὡς τοιαύτη ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας· γ) ὅτι ἡ Ἐκκλησία εἶναι τὸ μυστικὸν σῶμα τοῦ Χριστοῦ, οὗ ἡμεῖς εἴμεθα τὰ μέλη· δ) ὅτι ὁ πιστὸς ὀφείλει νὰ μετέχη ἐνεργῶς καὶ ἐνσυνειδήτως τῆς προσφορᾶς. Ὄθεν ἡ λειτουργία εἶναι ἡ πρώτη πηγὴ τῆς χριστιανικῆς ζωῆς ἀπὸ τῆς ἐπόψεως τῆς διδασκαλίας, τῆς χάριτος καὶ τῆς πνευματικῆς ἐπιδράσεως, τῆς διαγωγῆς, τῆς κοινωνικῆς συνοχῆς καὶ τῆς τέχνης.

—Ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Νοτιοσλαβίας κατέθετο νομοσχέδιον συνάψεως Κογκορδάτου τοῦ Σερβικοῦ κράτους μετὰ τῆς ἁγίας Ἐδρας, ὑπογραφέντος κατὰ Ἰούλιον τοῦ 1935. Ἐν τῇ εἰσηγητικῇ ἐκθέσει ὁ πρωθυπουργὸς ἐξήρε τὴν μεγάλαν σημασίαν τοῦ Κογκορ-

δάτου διὰ τὰς σχέσεις τῆς Νοτιοσλαβίας καὶ τῆς Ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας.

—Ὁ Ἐπίσκοπος Μασσαλίας ἀπέλυσε πρὸ τινος τὴν ἀκόλουθον ἐγκύκλιον: «Περὶ ἤλθεν εἰς γνῶσιν ἡμῶν ὅτι ἄτομά τινα μετρημωμένα εἰς κληρικοὺς ἢ ὡς μέλη θρησκευτικῶν ταγμάτων προξενουσι σκάνδαλον ἐν τῇ πόλει συστηματικῶς εἰσερχόμενα εἰς οἶκους κακοφημοὺς ἢ περιφερόμενα ἀνά τὰς ὁδοὺς ἐν συνοδείᾳ ἀξιοκατακρίτω. Ἀξιοῦμεν παρ' οἰουδήποτε αὐτόπου τοιούτων περιστατικῶν ὅπως φέρῃ εἰς γνῶσιν ἡμῶν τὰ τοιαῦτα περιστατικὰ μετὰ τῆς σημειώσεως τῆς ἀκριβοῦς ἡμερομηνίας καὶ τοῦ τόπου. Ἐχομεν σκοπὸν νὰ καταδιώξωμεν τοὺς χρησιμοποιοῦντας τοιαύτας μεθόδους πρὸς ἱκανοποίησιν τοῦ ἀντικληρικοῦ μίσους των».

—Εἰς τὴν κενὴν ἔδραν τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς τῶν ρουμανοκαθολικῶν ἐξελέγη ἐπ' ἐσχάτων ὁ Σεβ. Ἀλέξανδρος Νικολέσκου, οὗ τὸ ποίμνιον ἀνέρχεται εἰς 1.600,000, καὶ εἰς δὲν ὑπάρχοντι 4 ἐπίσκοποι καὶ 1,500 ἱερεῖς.

—Τὸ «Tablet» ἀναγράφει ὅτι κατὰ τὴν περίοδον 1931—1934 ἐν Ἀμστερνταμ ἐπὶ χιλίων γάμων, οἱ 406 ἦσαν μεικτοί, 80 δ' ἔβρατοι καὶ 120 ἔβραται ἐτέλεσαν γάμους μετὰ καθολικῶν. Οἱ ἡμίσεις σχεδὸν τῶν μεικτῶν τούτων γάμων ἀπέληξαν εἰς διαζύγια, τὰ 50 ο)ο δὲ τῶν ἐνώσεων τούτων ὑπῆρξαν ἄτεκνοι.

—Ὁ καρδινάλιος ἀκαδημαϊκὸς Σεβ. Baudrillard εἰς λόγον τοῦ πρὸς τοὺς καθηγητὰς καὶ τοὺς φοιτητὰς τοῦ ἐν Παρισίοις καθολικοῦ Ἰνστιτούτου ἐπέστησε τὴν προσοχὴν των εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ μὴ ἦνε τόσοσ αἰσιόδοξοι ὡς πρὸς τὴν ἐν Γαλλίᾳ κατὰ τοῦ κομμουνισμοῦ ἀντίστασιν: «Ἐλέχθη—εἶπε μετὰξὺ ἄλλων—ὅτι αἱ ἰσπανικαὶ ἀπανθροπιαὶ θὰ ἦτο ἀδύνατον νὰ συμβοῦν καὶ ἐν Γαλλίᾳ, ἦτις οὐδέποτε θὰ ἠνείχτετο ἐν μαρξικῶν κράτος. Ἄς μὴ εἴμεθα τόσοσ βέβαιοι περὶ τούτου. Τελοῦμεν ὑπὸ διαρκῆ κίνδυνον, σήμερον ἰδίως, ὅποτε ἡ νεολαία ἀναπτύσσεται ἐν πνεύματι ὀλοῦν ἀντιθρησκευτικῶν, τὸ δὲ μαρξικὸν κράτος πλανᾶται ἀνά τὴν Εὐρώπην καὶ ἐπιδιώκει τὴν καταστροφὴν ὅλου τοῦ χριστιανικοῦ πολιτισμοῦ. Ὑπάρχουν βεβαίως ἐν Γαλλίᾳ στοιχεῖα εὐσταθῆ, ἀλλὰ ὑπάρχει καὶ τι ἄλλο ὅπερ δὲν πρέπει νὰ ληρομονώμεν: ὅτι δηλ. καὶ οἱ Γάλλοι εἶνε ἄνθρωποι, οὐδεὶς δ' ἀποτινάσσει τὰς θρησκευτικὰς του ἀρχὰς ἂν δὲν ἀφήσῃ νὰ ἀφυπνισθοῦν τὰ ἐν αὐτῷ καθυύδοντα στοιχεῖα τῆς ἀγριότητος. Μῆπως ἡ χώρα μας δὲν διήλθε διὰ τῶν αὐτῶν σταδίων κατὰ τὰ ἔτη 1793 καὶ 1794;»

—Κατὰ τὸ δευτέρον ἡμῖσιν τοῦ ὀδεύοντος μηνὸς Ἰανουαρίου, οἱ λατῖνοι Ἐπίσκοποι τῆς Νοτιοσλαβίας θὰ συνέλθωσιν εἰς Ζάγκρεμπ, πρὸς συζήτησιν διαφορῶν ζητημάτων, ἐν οἷς καὶ περὶ τοῦ Κογκορδάτου μετὰξὺ Νοτιοσλαβίας καὶ Βατικανοῦ, περὶ τοῦ ζητήματος τῶν διδακτικῶν βιβλίων καὶ περὶ τῆς προπαγάνδας τοῦ ἀθεῖσμοῦ.

—Αἱ τελευταῖαι πληροφορίες ἐκ τοῦ Βατικανοῦ φέρουσι τὸν Πάπαν Ρώμης, περὶ οὗ εἶχε διαδοθεῖ ὅτι ἀπέθανεν, διαφυγόντα μὲν τὸν κίνδυνον τοῦ θανάτου, ἀλλὰ μὴ δύναμενον νὰ ἐκτελῆ τὰ καθήκοντα αὐτοῦ.

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

II. I. Μπρατσιώτου, Εἰσαγωγή εἰς τὴν Παλαιὰν Διαθήκην. Ἐν Ἀθήναις. Τύποις «Φοῖνικος» (1937). Σελίδες 672.—Παλείται ἀντὶ δρχ. 300 ἐν τῷ Βιβλιοπωλείῳ τῆς «Ζωῆς».

Ἰωάννου Δ. Φραγκοῦλη, Διευθυντοῦ τοῦ Διδασκαλείου Μυτιλήνης, ὁ Χριστὸς ὡς παιδαγωγός, Μυτιλήνη 1936. Ἡ μελέτη αὕτη τοῦ κ. Ἰ. Φραγκοῦλη ἀπετέλεσε τὸ θέμα δι-αλέξεως ἐν τῷ Διδασκαλείῳ Μυτιλήνης, ἐξεδόθη δὲ τύποις ὅπως τὸ ἐκ τῆς καλήσεως τῶν ἀντιτύπων κοσὸν δι-ατεθῆ ὑπὲρ τοῦ συσσιτίου τῶν τροφίμων τοῦ Διδασκαλείου. Ὑποδεικνύων ἐν ἀρχῇ ὁ κ. Φραγκοῦλης τὴν σημασίαν τῶν παιδαγωγικῶν ἐρευνῶν ἐκθέτει τὰ κύρια σημεῖα τῆς διδασκαλίας τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ περὶ τοῦ παιδιοῦ καὶ τῆς ἀγωγῆς αὐτοῦ καὶ τὴν σημασίαν τῆς διδασκαλίας ταύτης διὰ τὴν θεωρητικὴν καὶ πρακτικὴν μορφωτικὴν ἐνέργειαν. Διὰ τῆς ὅλης διαλέξεως ἐξάιρεται τὸ παιδαγωγικὸν ἰδεῶδες τῆς διδασκαλίας τοῦ Κυρίου. Οὗτος, λέγει ὁ κ. Φ., συλλαβὸν πρῶτος τὸ βαθύτερον νόημα τῆς

ἐπιτυχία; τοῦ μορφωτικοῦ ἔργου καὶ διὰ τοῦτο ζήσας καὶ διδάσας τὴν παιδαγωγικὴν, παιδαγωγῶν δὲ ἀνυπερβλήτως καὶ καθοδηγῶν ἀπαράμιλλως τὴν ζωὴν τῶν ἀνθρώπων διὰ τῆς προβολῆς; πρὸ τούτων ιδεῶδους ἐφικτοῦ ἀνταποκρινομένου πρὸς; τὰ βαθύτερα αἰτήματα τῆς ἀνθρώπων ὑποστάσεως ἀνεδείχθη ὁ θεὸς Παιδαγωγός».

Πρ. Δεοντολόγως Σωφρονίου Ἐπιστολαρίου Ἐρημίου Θεολογικοῦ. Ἄνατ. ἐκ τῆς Ἐπετηρίδος τῆς Ἐταιρείας Βυζαντινῶν Σπουδῶν. Ἀθήναι, τύποις «Ἐστίας» 1936.

Λημ. Κωτσάκη Ὑπάρχει ζωὴ εἰς τοὺς ἀστέρας; Ἀθήναι 1936.

Hans Lietzmann Petrus römischer Märtyrer. Berlin, ἔκδ. τῆς Ἀκαδημίας τῶν Ἐπιστημῶν.

E. m. m. G. Pantelakis, Les livres ecclésiastiques de l'Orthodoxie (Extrait d'«Irénikon»). Prieuré d'Amay-sur-Meuse (Belgique).

*Θρασ. Σ. Βλησίδου τ. Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου, Ἡ κληρονομικότης τῶν φυσικῶν καὶ τῶν ψυχικῶν ἰδιοτήτων. Ἀθήναι, τύποις Ἄλ. Βιτσιουνάκη, 1937.—*Εἰς τὴν σειρὰν τῶν ὑπὸ τοῦ σ. μέχρι τοῦδε ἐκδοθεισῶν βιολογικῶν μονογραφῶν, τῶν πραγματοποιηθέντων τὰ μεγάλα βιολογικὰ προβλήματα καὶ πάντοτε εὐφήμεν μείας τυχόντων ἐν τῇ παρουσίᾳ στήλῃ διὰ τὴν ἀντικειμενικὴν διαπραγμάτευσιν τῶν σπουδαίων θεμάτων τῆς, προστίθεται νῦν καὶ ἡ μονογραφία αὕτη, δι' ἧς συντόμως ἀλλὰ σαφῶς καὶ ὁλοκληρωτικῶς ἐμφανίζεται ἡ σημερινὴ κατάσταση τῆς βιολογικῆς ἐπιστήμης ἐπὶ τῶν κληρονομικῶν φαινομένων, τῶν διεισπτόνων αὐτὰ νόμων καὶ τῶν προκαλούντων αὐτὰ αἰτίων. Καὶ τὸ ἔργον τοῦτο τοῦ τόσο περι τὴν βιολογίαν ἐιδικοῦ σ. διακρίνει ἡ αὐτὴ ἐνημερότης, ἀντικειμενικότης καὶ μεθοδικότης, ἧτις χαρακτηρίζει καὶ τὰ προηγούμενα ἔργα του, εὐχόμεθα δὲ ταχέως νὰ ἴδωσι τὸ φῶς καὶ τὰ τῆς κληρονομικότητος εἰς τὸν ἀνθρώπον ἀναφερόμενα ἔργα του. Καὶ ἡ μονογραφία αὕτη θὰ τύχη ἀναντιρρήτως οἷας ὑποδοχῆς καὶ αἰ προηγουμένων.

*A. B. Καρτασιῶφ Καθηγητοῦ τοῦ ἐν Παρισίοις ὀρθόδοξου Θεολογικοῦ Ἰνστιτούτου, Πρὸς Οἰκουμενικὴν Σύνοδον. YMCA Press, Paris 1932 (ρωσιστί).—*Διὰ τῆς συγγραφῆς ταύτης ὁ κ. Καρτασιῶφ ἐπιχειρεῖ νὰ καταστήσῃ γνωστὰ εἰς τὸ πολὺ κοινὸν τὰ διάφορα θεωρητικὰ καὶ πρακτικὰ ζητήματα, αἵτινα εἶνε συναφῆ πρὸς τὸ πρόβλημα τῆς συγκλήσεως Οἴκου. Συνόδου ἀπὸ τῆς καθαρῶς ἀτομικῆς του ἐπόψεως.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ ΕΚΛΟΓΗΣ ΙΕΡΕΩΝ

Ἱ. Μητρόπολις Λαρίσης καὶ Πλαταμῶνος.

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὸ ἄρθρον 81 τοῦ κωδικοποιημένου νόμου «περὶ ἐνοριακῶν ναῶν καὶ ἐφημερίων κτλ.» προσκαλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσι τὰς χρεουστάς θέσεις τακτικοῦ ἐφημερίου τῶν ἐνοριῶν 1) Ζωοδόχου Πηγῆ Σακαλᾶρ καὶ 2) ἅγιος Δημήτριος Δελερῶν, ὅπως μέχρι 30ῆς Ἰανουαρίου 1937 υποβάλλωσιν εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς καθ' ἡμᾶς ἱεράς Μητροπόλεως τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 83 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἀνω νόμου ὀριζόμενα δικαιολογητικὰ ἔγγραφα τῶν προσόντων αὐτῶν, ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυσιν ὑποψηφίων διὰ τὰς ὡς ἀνω ἐνορίας. Ἐν Λαρίσῃ τῇ 28 Δεκεμβρίου 1936. † Ὁ Λαρίσης Δωρόθεος.

Ἱ. Μητρόπολις Τριφυλίας καὶ Ὀλυμπίας.

Καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 83 τοῦ κωδικοποιηθέντος ἐνοριακοῦ νόμου ὀριζόμενα προσόντα ὅπως ἐντὸς ἐνὸς μηνὸς ἀπὸ σήμερον υποβάλλωσι τῇ καθ' ἡμᾶς ἱερ. Μητροπόλει τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου τούτου ὀριζόμενα πιστοποιητικὰ προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς ἀνακήρυσιν ὑποψηφίων ἱερέων τῆς χρεουστάς ἐνορίας «ἁγίου Ἰωάννου» Σχίνων τῆς ἐπαρχίας Ὀλυμπίας. Ἐν Κυπαρισσίᾳ τῇ 3 Ἰανουαρίου 1937. † Ὁ Τριφυλίας καὶ Ὀλυμπίας Ἀνδρέας.

Ἱ. Μητρόπολις Κορινθίας.

Καλοῦνται οἱ βουλόμενοι νὰ καταλάβωσι τὴν κενὴν θέσιν ἐφημερίου ἱερέως τοῦ ἐν Ἰσθμίᾳ—Κάτω Βρύση ἐνο-

ριακοῦ ἱεροῦ ναοῦ «ὁ ἅγ. Ἰωάν. ὁ Πρόδρομος», ὅπως ἐντὸς ἐνὸς μηνὸς ἀπὸ σήμερον υποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἐκ τοῦ νόμου 5439 «περὶ ἐνοριακῶν ναῶν, ἐφημερίων κλπ.» ὀριζόμενα δικαιολογητικὰ, προκειμένου ν' ἀνακηρύξωμεν αὐτοὺς ὑποψηφίους πρὸς ἐκλογὴν ἐφημερίου τῆς ἐν λόγῳ ἐνορίας. Ἐν Κορίνθῳ τῇ 4 Ἰανουαρίου 1937. † Ὁ Κορινθίας Δαμασκηνός.

Ἱ. Μητρόπολις Φωκίδος.

Μὴ υποβληθέντων δικαιολογητικῶν περὶ δημοσιεύσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 1066 ἐ. ἔ. ἡμετέρας προσκλήσεως παρατείνωμεν μέχρι τῆς 30ῆς Ἰανουαρίου 1937 τὴν προθεσμίαν υποβολῆς πρὸς ἡμᾶς τῶν κατὰ τὸ ἄρθρ. 82 τοῦ κωδικοποιημένου νόμου 5439 πιστοποιητικῶν προσόντων τῶν βουλομένων νὰ καταλάβωσι τὴν κενὴν ἐφημερικὴν θέσιν τοῦ ἐν Γαλαξειδίῳ ἐνοριακοῦ ναοῦ «ἁγίου Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος». Ἐν Ἀμφίσσῃ τῇ 22 Δεκεμβρίου 1936. † Ὁ Φωκίδος Ἀθανάσιος.

Ἱ. Μητρόπολις Σπάρτης.

Ἡ Ἱερά Μητρόπολις Σπάρτης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 5537 προκηρῦξεως αὐτῆς συνφῶς τῷ ἄρθρῳ 81 τοῦ κωδικοποιηθέντος Νόμου 5439 καλεῖ τοὺς βουλομένους ὅπως μέχρι τῆς 30ῆς Ἰανουαρίου 1937 ἔτους υποβάλλωσι μετὰ τῶν νομίμων πιστοποιητικῶν αἰτήσεις ὑποψηφιότητος πρὸς συμμετοχὴν εἰς ἐνέργειαν ἐκλογῆς ἐφημερίου διὰ τὴν χηρεύουσαν θέσιν τοιοῦτου ἐν τῷ χωρίῳ Τραπεζοῦντῇ τοῦ Δήμου Φάριδος. Ἐν Σπάρτῃ τῇ 18 Δεκεμβρίου 1936. † Ὁ Σπάρτης Διονύσιος.

Ἱ. Μητρόπολις Καλαβρῶτων καὶ Αἰγιαλείας.

Στερουμένης τῆς ἐνορίας Πλατάνου τακτικοῦ ἐφημερίου καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ νόμιμα καὶ κανονικὰ προσόντα, ὅπως μέχρι τῆς 31 Ἰανουαρίου ἐλευσομένου ἔτους 1937 υποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα πιστοποιητικὰ, καθ' ὅσον τὴν ἐπομένῃν θέλει γίνεαι ἡ ἀνακήρυσιν τῶν ὑποψηφίων. Μορφωτικὰ προσόντα τοῦλάχιστον ἀπολυτηρίου Σχολαρχείου. Ἐν Αἰγίῳ τῇ 29 Δεκεμβρίου 1936. † Ὁ Καλαβρῶτων καὶ Αἰγιαλείας Θεοδόχτος.

Ἱ. Μητρόπολις Θήρας.

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 5148 «περὶ τροποποιήσεως» καὶ συμπληρώσεως τοῦ Ν. Δ. τῆς 17ης Δ)βρίου 1923 περὶ ἐνοριακῶν ναῶν καὶ ἐφημερίων, ὡς καὶ τὸ ἄρθρον 16 παράγρ. 5 τοῦ ἀναγκαστικοῦ νόμου ἀπὸ 19ης Νομβρίου 1935 περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν νόμων 5439 καὶ 5889 κ.λ.π. καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ διὰ τοῦ ἐρημένου νόμου ὀριζόμενα προσόντα νὰ καταλάβωσι τὴν κενὴν ὀργανικὴν θέσιν τακτικοῦ ἐφημερίου τοῦ ἐν τῇ νησίδι Σχοινοῦσῃ ἱ. ναοῦ τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου, ὅπως ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ σήμερον υποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ διὰ τοῦ ἄρθρου 82 τοῦ ἐρημένου νόμου ὀριζόμενα πιστοποιητικὰ προκειμένου νὰ ἀνακηρυχθῶσιν ὑποψήφιοι τοῦ ἁνω ἱ. ναοῦ. Ἡ παρούσα ἀναγνωσθήσεται ἐπ' ἐκκλησίας τὴν πρώτην Κυριακὴν ἀπὸ τῆς παραλαβῆς τῆς, τοιχοκολληθήσεται ἐν ἀντιγράφῳ εἰς τὴν θύραν τοῦ ναοῦ καὶ δημοσιευθήσεται ὑπὸ τῆς ἐνοριακῆς ἐπιτροπείας εἰς μίαν τοπικὴν ἐφημερίδα. Τὰ σχετικὰ ἀποδεικτικὰ τῆς ἐπ' ἐκκλησίας ἀναγνώσεως καὶ τῆς τοιχοκολλήσεως υποβληθήσονται ἡμῖν ἐγκαίρως τῆ φροντίδι τῆς ἐνοριακῆς ἐπιτροπείας. Ἐν Θήρᾳ τῇ 1η Δεκεμβρίου 1936. † Ὁ Θήρας Ἀνθίμος.

“ΕΚΚΛΗΣΙΑ,”

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Διευθύνουσα Ἐπιτροπεία:

† Ὁ Ἀθηνῶν ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ
† Ὁ Κίτρους ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
† Ὁ Μεσσηνίας ΠΟΛΥΚΑΡΜΟΣ

Υπεύθυνος, Π. Σ. Μανωλέσης

Τύποις «Φοῖνικος» ὁδὸς Λεωννάτου 4 ἀρ. Τηλ. 54-229